

Mai számunk 12 oldal.

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRALYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 27-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG).
27-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGÓ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZÁM 10 FILLÉR. VASÁRNAP 20 FILLÉR.

X. ÉVFOLYAM, 113. SZÁM.

DEBRECEN, 1933. MÁJUS 19., PÉNTEK.

ARA: 10 FILLER

Gömbös történelmi szerepe

Mindenfelől örvendetes jelek és bizonyágtételek mutatkoznak arra, hogy a mai nehéz, válságos időkben, a mostani világforrongásban, a magyar nemzet teljes öntudatával érző történelmi felelősségét és felkészülve az elkövetkezendő nagy eseményekre, teljes eggyéforrást, összefogást, belső harmóniát és a nagy célokban hovatovább élesebben kifejezésre jutó egységet mutat.

Ennek az eszméi áramlatnak volt kifejezője a magyar parlament szerdai ülése, mikor Gömbös miniszterelnök a nagy beszédét elmondotta. A miniszterelnök kijelentéseit nem egyszer az ellenzéki oldalról is megtapsolták és különösen felzúgott az óvatio, mikor a miniszterelnök rámutatott arra, hogy a mai időkben mily rendkívül fontos a nemzeti egység; nem mint pártpolitika, hanem mint nagy elgondolás.

Gömbös Gyula olyan parlamenti sikert könyvelt el, amilyent kevés politikus érhet meg. Az alapvető kormányzati elgondolásokban ime vele érez és vele van szinte pártkülönbség nélkül az egész országgyűlés. Egyes kérdésekben lehetnek véleménykülönbségek, hiszen a teljes uniformizálás nem lehet cél, ahol elviek és eszmék nem tornáját vívják, de megvan máris az a lelki egység, melyre a nemzetnek jobb jövője érdekében annyira szüksége van.

Gömbös Gyula azt mondja: „Nagyon jól tudom, hogy ennek a harmonikus atmoszférának megteremtésében nemcsak nekem s a kormányának van részünk, de büszke vagyok arra, hogy a nemzet nehéz szituációjában ösztönösen megismeri a helyes utat.” Tényleg nagy történelmi erők, az ezeréves államfenntartó tulajdonságok dolgoznak itt közre, de kétségtelen, hogy Gömbös Gyula bel- és külpolitikai vonalvezetése teremtette meg most azt a légkört, melyben a nemzet különböző rétegei egymásra találtak, éppen úgy, mint ahogy tíz évvel ezelőtt Bethlen István segítette a forradalmak és ellenforradalmak által szétfűrt, Trianonban megsemmisített nemzetet a talpraállításhoz.

Gömbös Gyula a hivatott államférfi történelmi szerepét tölti be. Nem a szervilizmus, vagy tömjénezés mondatja ezt velünk, hanem a miniszterelnök eddigi kormányzati tényei bizonyítják. Lehet, sőt kell is a tempót sürgetni a gazdasági helyzet orvoslására, lehet, sőt kell is rámutatni a fentálló bajokra, de nagy általánosságban tárgyilagosan meg lehet állapítani, hogy Gömbös Gyula kormányzati tevékenysége nagy megrázkódtatásoktól mentette meg eddig is a nemzetet és reális, szélsőségektől mentes politikája a jövőben is elhárítja a fenyegető sötét felhőket.

A világnézetek mai forrongó korszakában a magyar nép könnyen áldozatul eshetett volna olyan áramlatoknak, melyeknek csak kárát vallhatta volna. És éppen ezekben a kritikus időkben jött Gömbös Gyula, ki a káros revolúció helyett békés, nyugodt fejlődést hirdet és amit másutt erőszakos, felforgató eszközökkel érnek el, a nemzeti akarat kiteljesedését, azt eléri és máris

elérte a meggyőzés és nem a legyőzés fegyverével. A rend és nyugalom országa azért lettünk a felfordított Európa közepén, mert a sok veszélyt rejtő zátonyt okosan kerüli ki, vagy győzi le a nemzet hajóinak kormányosa.

Gömbös Gyula most is lefejté kormányzati programjáról a felmerülő ellentétek ballasztaját és az egyetemes célok szolgálatába állítja be a

nemzet erőforrásait. Ezek a célok pedig a mai válságos időkben meg sokasodtak. Am egyesült erővel, nyugodt légkörben minden energiánkat a kitűzött célok elérésére fordíthatjuk. A nemzeti egység gondolata megakadályozza az erők szétforgácsolását. A nemzeti erők lendülete viszi előre Gömböst, vagy az ő lendülete ragadja magával nemzetét, ez a kérdés nem is fontos. Az

egymásratalálás, az eggyéforrás ténye a fontos, mely egyfelől bizalmat, másfelől erőt nyújt.

Széthullva oldott kéve a nemzet, egyesült erővel még kicsinyiségében, még megsemmisítettségében is hatalmas, jövőt formáló erőforrás. Ennek az eggyéforrásnak biztosítása történelmi feladat, melyet elősegíteni minden magyarnak kötelessége.

Báró Vay László főispánt nagy lelkesedés közepette iktatták be a tiszántúli egyházkerület főgondnoki méltóságába

Baltazár püspök: Tiszteletünk pajzsára emeljük az új főgondnokot, ki olyan családnak sarja, amelyik már a bölcsőben elkötelezte tagjait az evangéliumi és nemzeti igazságok szolgálatára

Báró Vay nagysabása beszédben jelölte meg a feladatokat, a hitélet megerősítését, a pártpolitikának az egyházi életből való kikapcsolását, a kálvinista öntudat emelését, az egyházi javak fenntartását, a papválasztás reformját, a felekezeti béke megóvását

A Tiszántúli Református Egyházkerület közgyűléseit mindig az ünneplékenység jellemzi, a tegnap tartott tavaszi közgyűlésen azonban különösen ünnepi fény sugárzott az ősi Kollégium dísztermében. Zsúfolóság megtelt a terem meghívott vendégekkel és az egyházkerület tagjaival. Képviselettel magát az egyetemes konvent, a testvéregyházak, politikai testületek és természetesen teljes számban megjelent báró Vay László főispán családja, hogy résztvegyen az

ünnepléses főgondnoki beiktatáson.

Megjelent a főgondnoki beiktatáson gróf Teleki József a Konvent világi elnöke, továbbá Ravasz László dunamelleki püspök, Antal Géza dunántúli püspök, Geduly Henrik evang. püspök, valamint az egyházkerületi közgyűlés csaknem valamennyi tagja.

A közgyűlést a XC-ik zoltár elének-lése után dr. Baltazár Dezső püspök bensőségteljes imával nyitotta meg. Majd a püspök üdvözölte a megjelent

vendégeket, köszöntetét fejezte ki dr. Szarka Sándor helyettes főgondnoknak eddigi működéséről.

JELENTÉS A BÁRÓ VAY FŐGONDNOKKÁ VALÓ MEGVÁLASZTÁSÁRÓL

Maklár Károly főjegyző bejelentette, hogy az egyházkerületi főgondnoki tisztségre 530 szavazatot adtak le, ebből 516 báró Vay Lászlóra, 12 Hegymeg Kiss Pálra esett.

BÁRÓ VAY LÁSZLÓ FŐGONDNOK LETESZI AZ ESKÜT.

Közyülésünk Isten iránti boldog háladással és nagy örömmel veszi örövendetes tudomásul a csaknem egyhangúsággal történt választás megnyugtató eredményét — mondotta a főjegyző. — *Báró Vay Lászlót, a mi ref. egyházunk történetével hosszú évtizedek nemes vezető aranyzálaival eltéphetlenül egybekapcsolódott dicsőséges Vay-családnak ezt a sokra hivatott értékes sarját, ki egyházkerületünk hűségese és mintaszerező szolgálatában ezideig is nagyokat, igaznak, sokszorosan méltónak bizonyult, lelkes örömmel és teljes bizalommal üdvözöljük vezéri méltóságában és midőn életre és egyházunk érdekében kifejtendő hűségese munkájára a kegyelemben gazdag Isten kifogyhatatlan áldását kéri közgyülésünk, felhívja őt hivatali esküje letételére.*

Dr. Baltazár Dezső püspök indítványára Török Imre esperes vezetésével dr. Szarka Sándor, dr. Erdős Károly, vitéz dr. Bessenyei Lajos és dr. Boér Jánosból alakult küldöttség hívta meg báró Vay Lászlót a közgyülésbe.

Baltazár püspök üdvözlő báró Vay Lászlót, az új főgondnokot

Tiszteltünk pájszra emeljük fel és szeretetünk karjaival szorítjuk magunkhoz egyházkerületünk főgondnokai állásába történt beiktatása alkalmával, — mondotta dr. Baltazár Dezső püspök. — Tudjuk, hogy esküjét élet-halál komolysággal tette le. Méltóságod olyan családnak a sarja, amelyik már a bölcsőben elkötelezte a maga tagjait az evangéliumi és nemzeti igazságoknak a szolgálatára. (Ugy van.) Méltóságodnak vérebén van és lelki alkotásnak kiszakítatlanul részét képezi a hagyományos elkötelezés ezeknek az igazságoknak oltalmazása és érvényesítése iránt. Hogy a mi várakozásunk nagy és reményesünk szép kilátású lehet, arra feljogosítanak bennünket, egyfelől a Vay-család nemzetiségi történelmi hagyományai, másfelől méltóságodnak egyéni kiválóságai, szerzett érdemei, és ifjúsága, a melynek tettereje alkotásokra és küzdelmekre készség teljességével pompázna elő.

A XVII. század véres küzdelmei után a XVIII. század nem kevésbé veszedelmes, vértelen elnyomásának polipkarjai fojtogatták a protestáns egyház életét. Lelelkesmeretes, bátor és a nagy emberek ekkor a haza és vallás szabadságának a szolgálatára a világi elme hatalmas erejét bekapcsolták a veszélyeztetett evangéliumi és nemzeti igazságok védelmi műveibe. Böleesen cselekedtek. Életmentő dolog és munka volt az ő eszelekedetük. Ennek a történelmi szükségességnek tükrében lássa és tekintse,

Báró Vay László beszéde

Nagy figyelem mellett, sűrű éljenzéstől kísérve, emelkedett ezután szólásra báró Vay László és a következő beszédet mondotta:

Nagyméltóságú és Főtisztelendő Egyházkerületi közgyűlés!

Az emberi élet útja kifürkészhetetlen; négy esztendővel ezelőtt, amidőn ebben a teremben esküvel köteleztem magam el az Egyházkerület legkisebb világi tisztiségének, a jegyzői tisztiségnek a betöltésére — nem gondolhattam arra, hogy néhány esztendőnek a leforgása után egyházkerületünk legfelsőbb világi méltóságából fogok köszönetet nyilvánítani a kerület gyűléseinek és a közgyűlés tagjainak a szemelyem iránt megnyilvánult megtisztelő bizalomért.

Be kell őszintén vallanom, hogy nem kerestem ezt a megtisztelő előléptetést, mert a közszolgálatnál mindenkor azt az irányelvet tartottam szem előtt, hogy nem az a fontos, hogy ki melyik ponton teljesít szolgálatot, hanem az, hogy ki-kí azon a helyen, a melyre állítattott, híven és maradéktalanul teljesítse a maga kötelességét. De nem kerestem ezt a díszes és felelősségteljes pozíciót, — ennek a méltóságnak a betöltésénél szokatlan — aránylag fiatal életkoromnál fogva sem és már azért sem, mert az a munkakör amelyet a világi közélet különböző terepnumain töltök be, munkabírásonnak olyan nagy hányadát köti le, amely mellett ezen újabb munkakörnek az elnyerésére nem is gondolhattam.

AZ ESKÜTÉTEL.

Zugó éljenzés és taps fogadta a terembe lépő főgondnokot, akivel dr. Baltazár Dezső püspök közölte megválasztatását:

— Örömmel hozom tudomására az egyházkerület színe előtt is, hogy a Tiszántúli hatalmas egyházkerület gyűléseketi méltóságodat egyhangúlag egyházkerületi főgondnokká választották. (Éljenzés.) miert is felkérem, méltóztassék nyilatkozni, hogy ezt a választást el méltóztatik-e fogadni?

— *Elfogadom* — hangozott a felelet báró Vay László ajkáról.

— Hajlandó-e az esküt letenni? — kérdezte a püspök.

— Igen.

Maklary Károly főjegyző felolvasta az esküment, amelyet báró Vay László főispán érces hangon mondott utána. Az ünnepélyes aktus után Baltazár püspök üdvözölte az új főgondnokot:

fogja fel és teljesítse méltóságod tiszténe minden elemét.

— *Még az alkalmas időkben is folytatnos és bátor bizottságtelt követel egyházunk a maga vezéréitől a kezeikre bizományképpen letelt igazságok s nemzeti igazságoknak az érdekében, az alkalmatlan idők veszedelmét rejtő természeté még fokozza ezt a követelést.*

— *Fájdalom, ma az idők alkalmatlanok. Régen megrögzött és ujonnan kitálatl elöitéletek két végtelendaláról irányozzák az ostromot az ellen a középút ellen, amelyen a magyar református egyházunk az általános emberi jónak, a haza üdvének és Isten dicsőségének dolgait munkálva haladt és halad. Ezen az úton csak az öntudatos, a hűségese emberek, a határozottak és elszántak számára taposott az Ur Jézus Krisztus és apostok a nemzeti őseink és hőseink fénylő nyomokat. Erről az útról a félresántalókat, a könnyűeket a feledés árkaiba sodorja a vihar és velük együtt eltemet a lelkeken helvezkedő sok hasznokat is.*

— *Mi tudjuk, hogy méltóságod egyéniségének és igazság fegyverésének sulyával, tekintélyével, nyomatékával, bátorságának és határozottságának szilárd sulyával fogja jární ezt az utat és eredmények babérjait szedi azon.*

— *Mi ezen az úton ragaszkodásunkkal, szeretetünkkel és osztatlan segítségünkkel követjük. (Viharos éljenzés és taps.)*

EGYHÁZAM IRÁNTI TÖRHETETLEN RAGASZKODÁSOM ...

— És ha ennek ellenére mégis itten állok ma Önök előtt, egyházam érdekében kifejtendő teljes munkakészségem felajánlása mellett, teszem ezt a nem csekély erőimmel túlbecsülése folytán, hanem azért, mert egyházam iránt érzett törhetetlen ragaszkodásom (Éljenzés.) az ő kollégium falu között formálódott kötelességérzetem (Éljenzés.) valamint a kálvinista egyház történelmi multjához fűződő családi hagyományaim azt parancsolják nekem, (Éljenzés.)

hogy közte és hívei között a legcsekélyebb ellentéteket is váltsa ki. Eppen ezért a legmesszebbmenően ilendő el, sajnos, az utóbbi időben hol itt, hol ott felbukkanó azon jelenség, hogy egyes gyűléseket élén álló lelképásztorok, különböző politikai irányzatok agresszív harcossáivá és csatlósáivá szegődtek el, mert ezzel egyrészt lelkészi hivatásukat hanyagolják el, másrészt pedig a gondjaira bízott nyádjnak az egységét bontják meg. (Viharos taps.)

HARMONIKUS EGYÜTTMUNKÁLKODÁS.

— És amidőn ezen felszólítást követve, kemény elhatározással kívánok helytállani a számomra kijelölt helyen, teljes tudatában vagyok az elvállalt feladat nehézségeinek és főként annak, hogy az egyházkerületünk közönsége a mai válságos idők ellenére is az egyház lelki és anyagi javainak nemcsak konzerválását, de gyarapítását is joggal fogja elvárni attól a férfutól, akit ebbe a díszes méltóságba ültetett. És hogy a réam váró feladatok teljesítését az ismert nehézségek ismeretében és azok ellenére is bizakodással vállalom el, teszem ezt azzal a biztos érzéssel, hogy hiányzó erőimet pótolni fogja bennem az a tudat, hogy elnök-társamban, nagyméltóságú és főtisztelendő püspök úrban (Éljenzés, taps.) oly munkatársal fog kelleni együtt munkálkodnom, aki fix pontot jelent a magyar kálvinista egyház életében (Ugy van!) és akinek az energiája és egyházunk érdekében mindenkor tanúsított bátor és hajlíthatatlan magatartása biztosított nyújt nekem arra, hogy a vele harmonikus együtt munkálkodásnak, eredményesnek kell lenni. (Éljenzés.)

— De további biztatást jelent számomra annak a tudata is, hogy nekünk hálvínista hitet valló világi férfiaknak, de különösen azoknak, akik a világi közéletben vezető szerepet töltünk be, fokozott mértékben kell eleget tennünk azon kötelességeinknek is, amelyek egyházi téren hárulnak ránk, vagyis: mindenkor meg kell tudni osztatunk munkabírásonkat a világi és egyházi közélet szolgálatára között. Ez a kettős munkakör a közéleti munkának ez a megosztása pedig mindenkor olyan kell, hogy legyen, hogy a világi közéletben kifejtendő munka sohasé akadályozza, vagy hátráltassa azt a munkát, amelyet az egyház érdekében vállaltunk el, hanem ellenkezőleg, mindenkor az egyházi és világi közélet harmónikus együttműködését segítse elő. (Éljenzés.)

Nekünk tehát az egyház világi reprezentánsainak ilyen irányú munkássággal kell helyt állanunk és a lelképásztoraink oldala mellett állanunk, mintegy kiegészítve az ő lelkigondozás terén kifejtendő munkásságukat, mintegy tehermentesítve őket a világi élet problémáitól, hogy így aztán lelképásztoraink minden munkásságukat a hitélet belső kimélyítésére és a meglazult valláserkölesi kötelek szorossá tételére összpontosíthassák. (Éljenzés és taps.)

Kálvinista egyházunk lelkészi és világi vezetőinek — ezen egymást kiegészítő — munkásságára talán sohasem volt még olyan nagy szükség, mint napjainkban, (Ugy van!) amidőn az egyház és a hívek közötti kötelek megbontására, meglazítására állandó aknamunka folyik, amidőn azt látjuk, hogy a materiális szempontok az utóbbi évtizedek során mind nagyobb és nagyobb teret hódítottak az egyházi életben és mind nagyobb eredménnyel mérköznek meg hitéletünk hagyományos lelki és erkölcsi fegyverével.

A HITÉLET MEGRENDÜLT ALAPJAINAK MEGERŐSÍTÉSE.

Egyházi feladatainknak a sulypontja a hitélet megrögzött alapjainak újból megerősítésén kell, hogy nyugodjék és ez a munka elsősorban is a lelképásztorai karra vár, amely csak akkor fogja tudni ezen hivatását, — nemes hagyományaihoz híven — kifogástalanul betölteni, ha munkásságával hívei összeségének közmegebecsülését és bizalmát véltja ki és távol tartja magát gondosan minden olyan magatartástól, minden olyan szerepléstől, amely alkalmas arra,

hogy közte és hívei között a legcsekélyebb ellentéteket is váltsa ki. Eppen ezért a legmesszebbmenően ilendő el, sajnos, az utóbbi időben hol itt, hol ott felbukkanó azon jelenség, hogy egyes gyűléseket élén álló lelképásztorok, különböző politikai irányzatok agresszív harcossáivá és csatlósáivá szegődtek el, mert ezzel egyrészt lelkészi hivatásukat hanyagolják el, másrészt pedig a gondjaira bízott nyádjnak az egységét bontják meg. (Viharos taps.)

KI KELL KAPCSOLNI AZ EGYHÁZI ÉLETBŐL A PÁRTPOLITIKÁT.

A gyűléseket élén álló lelképásztor az ő tanítása mindenkor fölötté kell, hogy álljon a világi élet cívódásainak, mert az Isten igéjének a hirdetése csak akkor fog széles körben termékeny talajra és visszhangra találni, ha annak hirdetője is hivatása magasztán áll. (Taps.)

— *Ki kell tehát kapcsolni az egyházi életből a pártpolitikát és azoknak, akik az egyház hivatásos belső szolgálatára szegődtek el, le kell tudni mondaniok a földi babérok élvezéséről és ellent kell tudni állaniok a népszerűség csábító hívásának is, mert csak így járhat eredményel és lehet áldásos az evangélium tenítése. (Ugy van!)*

Addig, amíg a lelképásztor minden hívét nem látja maga előtt ülni az Isten házában, addig ne legyen neki gondja másra, mint amire magát hivatása szerinti esküvel kötelezte el. (Taps.)

A PAVVÁLASZTÁSI RENDSZER KINÖVÉSEINEK LEFARAGÁSA.

— Ahogy távol kell tartani a párt-politikát a templomtól és kálvinista paróchiák küszöbétől, éppen úgy kell törekednünk mai papválasztási rendszerünk kinövésének lefaragására is, mert ezen a téren is elfajult és elszomorító példák állanak előttünk. Lehetően és ellentétben áll egyházunk hagyományos szellemével az, hogy az a nemes és felelősségteljes hivatás, amidőn egy gyűléseket lelképásztorát lelképátléteinek egy emberöltőre hivatott gondozóját, vezetőjét választja meg, hogy akkor ennél az oktatásról az anyagi eszközök utáni leiacsonyító hajszra és demagógia domináljon és legyen forrása egy emberéleten át egy gyűléseket lelki gondozásának. (Taps.)

Szigoru rendszabályokra az egyházi életet irányító tényezők harmonikus és erőszéru vezetésére van ezen a téren szükség, ha azt akarjuk, hogy azok az eredmények — amelyek 400 esztendő önfeláldozó munkájával voltak csak elérhetőek — máról holnapra veszendőbe ne menjenek.

A LELKI GONDOZÁSRÓL.

— A lelkigondozás terén kifejtendő fkozott munkával kell tehát felkeltelnünk egyházunk hívei körében a kálvinista öntudatot, hogy mindenki érezze át annak a hivatásnak a nagyszerűségét, amelyet a protestantizmus tölt be, immár évszázadok óta, mert csakis így fog sikerülni helyreállítanunk az utóbbi évtizedek romboló eseményei folytán megrögzött lelkek és erkölcsök egyensúlyát.

— És ebben a munkában ottan kell, hogy álljon a lelkészi karunk oldalán a református tanítói kar is, mint egy ember, a közös lelki és világnézeti gondolat által összekovácsolva a maga munkásságával, még pedig nemcsak az iskola falain belül, hanem azokon kívül is (Ugy van!) a társadalmi élet minden megnyilvánulásánál. (Ugy van!)

AZ EGYHÁZ JAVAINAK ÁTMENTÉSE JOBB IDŐKRE.

— Teljesen tudatában vagyok annak is, hogy egyházi életünk lelki válsága mellett a gazdasági válság, amely ma az egész világra nehezedik, igen súlyos problémák és küzdelmek elé állítja a kálvinista egyházunkat is, mert ma a legnagyobb erőfeszítések árán is alig-alig bírjuk egyházainkat és kulturális intézményeinket fenntartani és az önfel-

áldozó munkát kifejtő lelkes, valamint a tanítói karnak a mindennapi élet lehetőségét biztosítani

A mi feladatunk ebben a gazdasági válságban mindenekelőtt az kell, hogy legyen, hogy a legnagyobb áldozatok árán is törekedjünk átmenteni az egyház javait jobb időkre. Itten is a kálvinista öntudatból fakadó áldozatkészre van tehát szükség, még pedig úgy a hívek részéről, mint egyházaink és egyházi intézményeink gondozói és vezetői részéről is, hogy még nélkülözések és lemondások árán is siessenek teljesíteni kötelességeiket az egyházzal szemben, kulturális intézményeink fenntarthatása érdekében.

Az áldozatkészesség tanúsításánál pedig nekünk ugyanarra az útra kell visszatérnünk, amelyen elődeink haladtak a multhban és amelyen haladva a reformáció 4 évszázados diadalutja feltartóztatatlannul biztosítható volt. A protestantizmus ereje mindig olyankor volt a legnagyobb, amikor mártírsággal, életének és vagyonának a feláldozásával kellett arról tanúbizonyságot tenni és sohasem akkor, amidőn az anyagi javakban bővelkedés volt a segítő társunk. (Ugy van!)

A MEGSZÁLLOTT TERÜLETI KÁLVINISTASÁG PÉLDAADÁSA.

Ma is ebben — a mostoha viszonyokhoz alkalmazkodni tudásban, nélkülözésben és lemondásunkban kell, hogy legyen a mi főerősségünk, mint ahogy ebben rejlik a tőlünk elszakított részekben élő kálvinista magyarságnak az erőssége is, (Ugy van!) ahol az egyház szolgálata lemondás és önmegtartóztatás árán is biztosítva van.

Magam is öt éven át voltam az oláh impérium alatt egy székelyföldi kálvinista egyházközségnek a főgondnoka és mint ilyen, tanuja voltam annak az áldozatkésznek, amelyet az idegen uralom alatt élő kálvinista magyarság egyházának és iskolájának fenntarthatása érdekében fejt ki és tanuja voltam annak az önfeláldozó magartásnak is, amelyet az anyagi lét minimális feltételeitől is megfosztott papság és tanítóság tanusít. Ma a pusztító gazdasági válság hatása alatt nekünk — a csonka ország lakóinak — okukra a nemzeti létfenntartásának a feladata is hárul, még fokozottabb áldozatkészegről kell tanúbizonyságot tennünk. (Ugy van.)

Gondosan kell tehát ügyelnünk nem csak a lelki javakra, hanem egyházunk anyagi javaira is, azok okszerű és racionális kihasználására, az egyházközségek, iskolák és intézmények adminisztrálásánál pedig a legmesszebb menő, de emellett észszerű takarékosságnak a biztosítására. Áll ez a legkisebb és legnagyobb egyházközségre, az összes egyházi intézményekre és testületekre egyaránt.

Szóltam eddig egyházi életünk lelki és anyagi vonatkozásairól, szólanék kvánok még néhány szót azokról a kapcsolatokról is, amelyek egyházunknak más egyházakkal és az állammal fennálló viszonyából adódnak. (Halljuk, halljuk!)

A VALLÁSFELEKEZETI BÉKE ÉS EGYETERTÉS.

A vallásfelekezeti béke és egyetértésnek a kérdése áll ma előtérben. Sajnos, a háboru utáni korszakban felkorbácsolt szenvedélyek ezen a téren is az ellentétek fokozásához vezettek.

Nekünk arra kell törekednünk, hogy ne csak a hitelvek alapján hozzánk legközelebb álló protestáns testvéregyházakkal, hanem a róm. katolikus testvéreinkkel is békességben és harmóniában éljünk és ne egymás ellen harcoljunk, ugyanilyen mértékben és őszintén kell, hogy törekedjenek erre róm. kath. testvéreink is. (Helyeslés.)

A TESTVÉRHARC ELLEN.

Az összes keresztyén egyházaknak egymásoldaltan van a helyük akkor,

amidőn a nemzet kétharmadrésze idegen járom alatt nyög, amidőn a nemzeti lét fentmaradásának, avagy létlétlenségének döntő harcát vívjuk száz és száz ellenséggel szemben, amidőn az Is-tentagadás és hiteltenség és az ebből fakadó indulatok a keresztyén gondolat ellen irtó hadjáratot folytatnak. (Éljenzés.)

Nem ismerhetjük el keresztyén felfogásnak azt, ha keresztyén egyházak az elsőbbségért élet-halálra menő testvérharcot folytatnak egymással, mert mindannyian egyformán elsők vagyunk az Isten előtt, ha igéje szerinti életet élünk és ha megbecsüléssel viseljük egymás hitét és vallását meggyőződése iránt. (Ugy van, taps.)

Le kell tehát tenni a harci fegyvereket és harsonákat minden oldalon, ha testvér testvérről áll szemben és a közös ellenség ellen kell összefognunk.

AZ EGYHÁZ ÉS ÁLLAM KÖZÖTTI KÖTELEKEK.

Az egyház és az állam közötti kötelekeket illetően meg kell állapítanunk, hogy egyházaink és egyházi iskoláink nemzeti állami berendezkedésnek nélkülözhetetlen attribútumai, mert azok nem csak kulturális, hanem nemzeti szempontból is felbecsülhetetlen kincs és érték képviselnek és erős védőbástyái a nemzeti gondolat és eszme terjesztésének. Egyházunk és egyházi iskoláink jövő fentmaradása tehát elsőrendű nemzeti érdek jelent és éppen ezért az államhatalomnak kötelessége ezeket óvni és alátámasztani. (Ugy van.)

Tudatában vagyok annak hogy sok kívánni és tenni való van ezen a téren és a magam részéről mindent el is fogok követni az egyházi érdekeink százszázalékos megvédése érdekében. (Taps és éljenzés.)

A kálvinista egyház érdekei a történelem folyamán mindenkor azonosak voltak a nagy nemzeti érdekekkel és azonosok kell maradjanak a jövőben is.

Ez a csonka ország mai közjogi berendezkedése mellett — amelynek kardinális alkotó eleme kálvinista egyházunk is — a magyar nemzeti lét fenttartásának nagy misszióját kell, hogy teljesítse. Ezen misszió maradéktalan betöltésének pedig nélkülözhetetlen előfeltétele az, hogy a nemzetet alkotó alkotmányos közjogi tényezők a nemzet összességének a fundamentumára támaszkodjanak. Aki tehát ebből

Szintartó, rugalmas, tökéletes a világhírű Benger-féle fürdőruha

Gyári árai 1933 nyarára:

	Nagyság	3-5	6
Sima női divatfazon	P	12.90	13.90
Sima férfi divatfazon	P	13.80	14.80

Különleges formák szintén olcsó árakon. Egyedárusítás:

Békés Lajos
divatáru üzlete.

a fundamentumból csak egy parányit is el akar vonni, az a nemzet épületét alapjaiban gyengíti és ezzel a nemzet jövőjét teszi kockára. (Ugy van.)

Ezt kell átérzeni mindnyájunknak, ezt érzem át én is ezen a helyen, amelyre az egyházkerület bizalma folytan állítottam, mert a magyar kálvinista egyház erős pillére kell, hogy legyen ennek a fundamentumnak. (Ugy van.)

Ezekben voltam bátor őszintén rámutatni azon irányelvekre és szempontokra, amelyeket szemeltem tartva fogok igyekezni a magam munkáját az egyházkerület javára gyümölcsözővé tenni.

EGYÖNTETŰ BIZALMAT ÉS TÁMOGATÁST.

Az őszinte szándék, a munkakészesség és az önbizalom meg van bennem a reám váró feladatok teljesítéséhez és ahhoz, hogy személyem irányában előlegezett bizalmukat ki is érdemeljem. Ez azonban még magában véve nem elegendő az eredmény biztosításához, főgondnoki tevékenységem csak akkor lehet eredményes, ha működésem során nagyrabecsült Elnöksámnak, (Éljenzés) munkatársaimnak és egyházunk tagjainak az egyöntetű bizalmával és támogatásával fogok találkozni.

Ezt kérem mindenekelőtt a nagyméltóságú és főtiszteletű egyházkerületi közgyűléstől.

Ezek után pedig arra kérem a Mindenható, hogy legyen mellettem a rám váró munkában és adjon a munkámhoz erőt és egészséget! (Hosszartartó viharos taps, éljenzés.)

Az üdvözlések

Elsőnek gróf Teleky József a Konvent világi elnöke szeretettel és bizalommal üdvözölte az új főgondnokot: — Méltóságod a Vay nemzetségnek reményekre jogosító, érdemes tagja — mondotta többek közt. — A Vay nemzetség számos kiváló vezetőférfiával ajándékozta meg anyaszentegyházunkat. Sok példa van Méltóságod előtt. Engedje meg, hogy ez alkalommal ideidézzem azt az áldott emlékü öreg urat, megdicsőült dédapját, báró Vay Miklóst. Meg vagyok róla győződve, hogy ha Méltóságod folytonosan rágondol és szigorúan követi az ő útmutatásait, akkor főgondnoki működésén az Isten áldása lesz.

GEDULY HENRIK BESZÉDE

Az ágostai evangélikus egyház küldöttsége élén Geduly Henrik püspök köszöntötte a főgondnokot.

Elhozzuk Méltóságod számára — mondotta — a testvéregyház őszinte nagyrabecsülésének, tiszteletteljes üd-

vözlésének és meleg áldáskívánatainak kifejezését. Tesszük ezt a testvérszívnek örömmel, amely boldogan érzi át annak szemléletét, amikor a magyar-honi protestantizmus legerősebb fellegetve: a tiszántuli ref. egyházkerület a maga bátyafokára ilyen patinás protestáns múltú örállo vezért helyez a védelem, oltalom és továbbépítés munkakörébe. (Éljenzés.)

DR. VÁSÁRY ISTVÁN POLGÁRMESTER ÜDVÖZLŐ BESZÉDE

Debrecen város közönsége nevében dr. Vásáry István polgármester köszöntötte az új főgondnokot:

Ezekben a történelmi időkben — mondotta — nem lehet véletlenségnek tekinteni, hogy az egyik legnagyobb súlyú egyházi alakulatnak, a tiszántuli református egyházkerületnek főgondnoki székébe a gondviselő olyan személyt ültetett, akinek lelki hagyományai össze vannak forrva más, elmúlt történelmi idők szellemével, aktív té-

nyezők lelkével. Nem lehet véletlenségnek tekinteni semmit nekünk kálvinistáknak. Ezek a tények az elmúlt századok lelki kapcsolatait hozták el az egyházkerület fényes ünnepére bennünket, világi alakulatok reprezentánsait és képviselőit, elhozták Debrecen város törvényhatóságának törvényes vezetőit. Mert Debrecen városát századok történelme, századok küzdelmei, századoknak e küzdelmek nyomán verejtékes munkával, anyagi és szellemi erőnek önzetlen feláldozásával elért dicsősége kapcsol össze a tiszántuli református egyházkerülettel (ugy van) — azon fizikai tényen kívül, hogy mi bár törvényes székhelye nincs a tiszántuli református egyházkerületnek, mégis Debrecen az egyházkerület székhelyének tekintjük és túl azon a személyi kapcsolaton, amely Méltóságodhoz, mint városunk főispánjához fűz bennünket. Legyen Méltóságod áldozatkészége példaadó minden kálvinista előtt, Isten áldása kísérje Méltóságodat és tegye eredményessé munkáját vezetése alatt álló egyházkerületre és a magyar nemzetre nézve. (Zajos éljenzés, taps.)

AZ EGYETEM ÜDVÖZLÉSE

A debreceni Tisza István Tudományegyetem részéről dr. Rugonfalvy Kis István rektor jelent meg a küldöttség élén.

Méltóságos báró, egyházkerületi főgondnok úr! A magyar királyi Tisza István Tudományegyetem őszinte együttérzéssel és örömmel vesz részt az egyházkerület mai ünnepén. Nemcsak azon elszakíthatatlan örökéletű kapcsolatnál fogva, amely egyetemünket az egyházkerülethez köti, hanem azért is, mert ismerjük Méltóságod kiváló tetteit és őszinte hálával ismerjük el azokat a buzgó jószolgálatokat, amelyekkel Méltóságod a megpróbáltatások idején egyetemünk épségéért, sőt fejlesztéséért tett. (Ugy van.)

HAJDUVÁRMEGYE ÜDVÖZLETE

Rásó István alispán lépett ezután az elnöki emelvény elé.

Méltóságod a legnehezebb viszonyok között veszi át a főgondnoki méltóságot. Mi, akik egyéniségét ismerjük, Méltóságod vállalkozását teljes megnyugvással kísérjük, mert tudjuk, hogy mindazokat, amiket Méltóságod programbeszédében kifejtetni méltóztatott, mindazokat vasakarattal, nagy erővel és közzismert egyház iránti szeretetével igyekezni fog megvalósítani.

A BIHARIAK KÖSZÖNTÉSE

Fráter László bihari alispán üdvözölte ezután a főgondnokot: — Vármegyénk közönsége ott volt Méltóságod közéleti pályafutásának büszke mellét és szeretettel, izzó hitte látta, hogyan bontakoznak ki kiváló képességei. Most is a szeretet melegével járunk Méltóságod elé és a jó Isten áldását kérjük magas egyházi tisztének betöltésére.

BORSOS KÁROLY A KÖZÉPISKOLÁK ÜDVÖZLETÉT TOLMÁCSOLJA

A tiszántuli egyházkerület középiskoláinak tiszteletét hozom Méltóságod

FÜRDŐRUHÁK, FÜRDŐSAPKÁK ÉS FÜRDŐCIPŐK rendkívül olcsó árban. London József Hibamentes, legújabb szabású raye bluzok P 2.30. TENNISZ-SOKNI 38 FILLÉR. PIAC UCCA 46. SZÁM.

elé, azzal az ünnepélyes ígérettel, hogy ezeknek az iskoláknak tanárai mélyen átérzik hivatásuk fontosságát és igyekeznek azt minél tökéletesebben betölteni. Ehez a nagy, szent munkához kérjük új világi vezérünk, új főgondnokunk megértő kegyes támogatását. Isten gazdag áldását kérve Méltóságod életére és minden munkájára kérjük szíves jóakarátát. (Taps.)

Báró Vay László főgondnok válasza

Báró Vay László főgondnok egyszerre válaszolt az összes üdvözlésekre:

— Jölesz érzellem hallgattam a hozzámm intézet bátorító és egyházunk jövő útjait, irányát megmutató szavakat és gondolatokat, mert ezekből az együttérzésnek és baráti összefogásnak munkáját véltem kiérezni. Csak erőt adhat nekem és csak hátorítónan hathat rám, ha nagy feladatok előtt állva azt érzem, hogy nem vagyok egyedül, hanem azokért a célokért, elvékért, amelyek szemem előtt lebegnek együtt harcol velem az egész protestáns társadalom.

— *Soha nem volt nagyobb szükség erre, mint ma, amikor az egész világon a lelkek és erkölcsök egyensúlyát megrendítő harcok folynak, hogy azok, akik közös idelekért lelkesednek, közös célokat munkálkodnak, összefogjanak és támogatassák egymást.* Együtt nagyobb erővel, súlytal tudunk fellépni és haladni, mint ha egymásról tudomást nem véve, haladunk a magunk útján.

A TÖBBI ÜDVÖZLÉSEK

Dr. Csáky Lajos megyei tisztii ügyész Csongrád megye, dr. Kiss Lajos árvaszéki elnök Békés megye, dr. Alexander István alispán Jásznagykunszolnok megye, dr. Streicher Aladár alispán Szatmár-Ugoicsa egyesített vármegyék üdvözlését tolmácsolta.

— Engem mindenkor ott fognak látni, minden munkában a maguk oldalán. Amikor ismét hálás köszönetet mondok szíves üdvözlő szavaikért, kérem tartsanak meg továbbra is megítélt bizalmukban.

Dr. Pallász Dezső püspök mondott ezután köszönetet azoknak a kiváló egyházi és világi tényezőknél, akik nagyban emelték a főgondnoki beiktatás ünnepi ténységét.

DISZEBÉD AZ ARANY BIKÁBAN

Délben az Arany Bika éttermében báró Vay László főgondnok tiszteletére ebéd volt, amelyen báró Vay László főispán a kormányzót, Maklár Károly főjegyző Vay László főgondnokot, dr. Baltázár Dezső püspök a vendégeket köszöntötte fel. Báró Vay László megköszönte Maklár üdvözlését, Ravasz László püspök pedig a vendégek nevében válaszolt.

Gömbös miniszterelnök beszédének viszhangja Romániában és Csehországban

Bukarest, május 18. Az Adaverul szerint román hivatalos körökben kitűnő benyomást keltettek Gömbös Gyula miniszterelnök parlamenti beszédének kijelentései. Különösen jóleső érzést keltett az a rész, amelyben Magyarország és Ausztria viszonyáról szólott és kijelentette, hogy a két ország között csak gazdasági jellegű viszony lehet, továbbá a Habsburg restauráció kérdésében elfoglalt magatartása. Magyarország gazdasági külpolitikájának irányvezetéséből olyan benyomást lehet szerezni, hogy lehetséges esetleg a gazdasági közelség Magyarországot és a kisantant között, annál is inkább, mert Magyarország már

most is részt vesz a kisantant mezőgazdasági blokk értekezletében.

Prága, május 18. A Slovaka a következőket jegyzi meg Gömbös miniszterelnök beszédéhez: Magyarországon azon általános nézet alakult ki, hogy a eszékkel meg lehet egyezni a revízióról. A magyarok revíziós törekvéseit senkinek szította ki annyira, mint éppen a Hradszinhoz közelálló körök és irányzatok. Kíváncsiak vagyunk, mivel fogják most megint Gömbös malmára hajtani a vizet. Rámutat ezzel szemben a tót néppárti képviselők parlamenti megnyilatkozásaira, amely szerint a tót határokból csak tót nemzet dönthet, senki más.

Királyok és államfők válasza Rooseveltt békeszózatára

London, május 18. V. György angol király a következő táviratban válaszolt Rooseveltt békeszózatára:

„Köszönöm fontos üzenetét, melyet közölte kormányommal a lehető legzondosabb megfontolás céljából.”

Berlin, május 18. A birodalmi elnök az Egyesült Államok elnökének üzenetére a következő választáviratot intézte Roosevelthez:

„Öszinte köszönettel ismerem el táviratilag közvetített üzenete megérkezését. Az üzenetben ön a világnak megmutatta az útát a nemzetközi válság megszüntetésére. Az üzenet egész Németországban erős viszhangra talált. Azok a nyilatkozatok, amelyeket a német birodalmi gyűlés egyhangú hozzájárulásával tett, bizonyítják, hogy Németország öszintelenül közre akar működni a jelen politikai és gazdasági nehézségeinek leküzdésében.”

Páris, május 18. A francia köztársaság elnöke a következő táviratot intézte Roosevelthez:

„Megkaptam üzenetét, amelyet ön amerikai államelnöki minőségben hozzámm eljuttatott és köszönöm ezeket a közléseket. Semmiesetre sem akarom elmulasztani üdvözlőlni azokat a ne-

mes érzéseket és a béke iránti őszinte szeretetét, valamint őszinte kívánságát előmozdítani a nemzetek gazdasági talpraállítását, amelyek ezt az üzenetet diktálták. A francia kormány ugyanolyan szellemben és teljesen egyetértve céljaival vesz róla tudomást.”

Róma, május 18. A király Rooseveltt üzenetére közvetlenül küldte meg válaszáát, melyben köszönetet mond az emelkedett szellemű üzenetért és legélesebb rokonszenvének ad kifejezést. A washingtoni olasz nagykövet átutaltást kapott, hogy az Egyesült Államok kormányának az olasz kormány nevében a következő közleményt nyújtsa át:

„Az olasz kormány a legmelegebben csatlakozik Rooseveltt elnök kezdeményezéséhez. Az olasz kormány elismeri és értékeli ennek a kezdeményezésnek emelkedett céljait és nagy horderejét. Kész csatlakozni az amerikai kormányhoz és a többi kormányokhoz abban a törekvésben, hogy minél ünnepélyesebb és hathatósabb módon valósuljanak meg az amerikai kezdeményezésben kifejezésre jutó eszmék.”

Milyen irányban terjesztik ki a kormányzó jogkörét

Budapest, május 18. Gömbös miniszterelnök tegnapi beszédében bejelentette

a kormányzói jogkör kiterjesztéséről szóló törvényjavaslat benyújtását.

A bejelentést a politikai körök nagy érdeklődéssel fogadták. Beavatott politikai körökben kijelentették, hogy a kormányzói jogkör kiterjesztése a javaslat szerint főképp a törvényhozás elnapolására vonatkozik. A kormányzó a törvényhozást eddig 30 napra napolhatta el. A javaslat most ugyanolyan jogkört kíván biztosítani a kormányzónak is, mint amilyen a magyar államfőt a múltban megillette. Elnapolhatja tehát a törvényhozást hosszabb

időre is.

A törvényhozás elnapolásán és feloszlásán kívül előreláthatólag intézkedik a törvényjavaslat arról is, hogy a kormányzót a törvények kihirdetési joga helyett szentesítési joggal illessék meg.

A törvényjavaslat a kormányzói hatalmat külsőségeiben is jobban és pregnansabban kívánja kidomborítani. Ezt a célt a bélyegek és pénz nemek felhasználásával kívánja megvalósítani.

A törvényjavaslatban a kormányzó helyettesi tisztségéről nem lesz szó.

A javaslat a törvek szerint a költségvetési és az appropriációs vita során kerül a Ház elé.

Revízióellenes tüntetések lesznek a kisantant államokban

Bukarest, május 17. Bukarestben és Románia nagyobb városaiban május 28-án revízióellenes tüntetések lesznek. Mint Lengyelországból, Csehországból és Jugoszláviából jelentik, ugyanezen a napon ezekben

az országokban is lesznek ugyanilyen tüntetések, a tüntetés nem irányul egy állam ellen sem, hanem az a célja, hogy egységesen állást foglaljanak a revízió gondolata ellen.

Hitler beszédének hatása

LONDON: »LÉNYEGESEN ENYHÜLT A NEMZETKÖZI FESZÜLTÉG«

London, május 18. A birodalmi kancellár nagy beszédét az angol sajtó clyan melegséggel üdvözlö, amilyenre hivatalos német megnyilatkozások esetében hónapok óta nem volt példa. A lapok szerint a beszéd hétkés, engedékeny szellemű és józan volt. Egyöntetűen megállapítják, hogy a kancellár tegnapi megnyilatkozása lényegesen enyhítette a nemzetközi feszültséget.

AMERIKA: »SIKERÜLT FEGYVERSZÜNETET KÖTNI«

Newyork, május 18. Csaknem valamennyi lap szószerinti szövegben és felülnő nyomással közli Hitler birodalmi kancellár beszédét. A New-York Times írja: Hitler beszéde nagy megkönnyebülést jelent az egész világ számára. Amerikának nagy elégtétel, hogy a német kancellár hozzájárult az Egyesült Államok elnökének javaslatához.

A Herald Tribune különösen mérsékelten tartja azt a szózatot, amelyet a birodalmi kancellár a birodalmi gyűléshez és az egész világhoz intézett. A beszéd hangja és politikája ügyes volt. Mindenesetre hiányzott azonban az az ígéret, hogy Németország nem fog újabb felfegyverkezni, ha követeléseit nem teljesítik. A lap egy másik cikkében Walter Lippmann kiemeli, hogy legalább is a közvetlen válság elmúlt, sikerült fegyverszünetet kötni.

AZ OLASZ VISSZHANG

Róma, május 18. Hitler tegnapi beszéde az olasz sajtóban élénk viszhangot keltett. A lapok felhasználják az alkalmat, hogy figyelmeztessék az ágyúkereskedőket és az állaluk pénzelt lapokat, hogy most már Hitlerrel szemben sem hivatkozhatnak a fegyverkezés szükségére.

PARIS: »ÜGYES, DE VESZÉLYES BESZÉD«

Páris, május 18. A Havas Tropa jelentése szerint a német birodalmi kancellár tegnapi beszédét Párisban bár fentartással, de minden ellenséges érzés nélkül fogadták. Politikai körökben hangszóvaltan rámutatnak arra az ál-

talában engedékeny hangra, amellyel a birodalmi kancellár bejelentette, hogy Nadolny nagykövetnek Genfben előterjesztett követeléseit fentartják.

Az Ere Nouvelle szerint a birodalmi kancellár szokatlan hangot ütött meg, amely az eddigi taktika megváltozását jelenti. A République a következőket írja: A francia nacionalisták azt fogják mondani: Amit Hitler mond, ravaszság, amelynek nem szabad beugrani. Egyébként meg kell állapítani, hogy nem a szavak, hanem a tettek igazolják majd a kijelentések tartalmát.

A Victoire azt írja, hogy a beszéd igen józan és nagyon ügyes volt és a hangja is kitűnő volt. Másik ítéli meg a beszédet az Ordre, amely nem vitálja ugyan annak ügyes voltát, de éppen ezért rendkívül veszélyesnek tartja a beszédet. A birodalmi kancellár fentartotta Németország valamennyi követelését.

A FRANCIA HADIKÜRTÖK ELHALLGATTAK

Róma, május 18. Az olasz sajtó továbbra is élénken foglalkozik Hitler beszédének jelentőségével. A Picolo megállapítja, hogy a francia hadikürtök elhallgattak. A helyzetet ez egyszer ismét megmentette a jóakaratu emberek erőfeszítése. A Tevere megállapítja, hogy Franciaország az egyetlen állam, amely megakadályozza a béke kialakulását.

BENEDEK PROFESSZOR ELŐADÁSA A BALATONI ORVOSHÉTEN.

A balatonfüredi orvoshét mai negyedik napján Benedek László egyetemi nyilvános rendes tanár az agyvelőbetegségek korai felismeréséről és kórtani problémájáról tartott előadást. Hatalmas anyaggyűjteményét vettett képen mutatta be. Frigyesy József egyetemi nyilvános rendes tanár azzal a kérdéssel foglalkozott, hogy a női betegségek gyógyítására mikor szükséges és mikor nélkülözhető a műtét.

Schmidt Ferenc egyetemi magántanár, igazgató-főorvos a szív kimerültségének okával foglalkozott. Az orvoshét résztvevői tegnap Balatonalmádira, na Siófokra rándultak ki.

A Kollégium hős tanárjainak és diákjainak emléktábláját szép ünnepség keretében leplezték le

Csütörtökön délelőtt félegy órakeres ünnepség keretében leplezték le a Kollégium hősi tanárainak és diákjainak emlékére felállított emléktáblát, amelyet Medgyessy Ferenc szobrászművész művészi ihletettséggel alkotott meg. Az ünnepély a Kollégium keleti kapujánál folyt le, ahol az emléktáblát a falba felerősítették. A Kántus Szigethy Gyula karnagy vezénnyel a Nemzeti Hírszekegyet énekelte el, majd dr. Baltazár Dezső püspök nyitotta meg az ünnepélyt.

DR. BALTÁZÁR DEZSŐ PÜSPÖK BESZÉDE.

— A mult emlékei a jelennek leg-erősebb zálogai és biztosítékai a jövődönnek — mondotta a püspök. Ezeket károsítja minden feledkezés, de károsítja az erkölcsi méltóság érdekelt is. A hálánál nincs gyönyörűsebb emberi tény. Ennek is az alapja az emlékezés. A hála erényeivel ékesítjük fel magunkat, a mult emlékeit idézzük és nagy erkölcsi javait a károsodás ellen biztosítjuk. A multnak a fényét fel-

Baltazár püspök beszédet mond (a kollégium hősi emlékműve leplezésén).

idézzük az égre, amikor emléket állítunk azoknak, a Kollégium tanárainak és tanulóinak, akik magyar kálvinista egyházunk hagyományaihoz és szelleméhez híven hősi áldozatkészség, sőt löbbsen hősi halál áldozati útján emelkedtek fel a halhatatlanságba Istenért és hazáért. Emlékeztük fényével enyhítjük a jelen sivárságát és élészljük a jövő reményességét. Elkötelezzük magunkat irántuk hálás kegyeletre, a haza és egyház iránti hűségre, Isten dicsőségének ama szolgálatára, amelyre áldozatkészségük nagyszerűségével ökl mutattak példát a Jézus Krisztus szellemében, hogy nincs nagyobb szeretet annál, mint aki életét adja oda másokért.

— Legyen a megdicsőült igazak emlékezete és az élő hősök élete áldott. (Zajos taps, éljenzés.)

KÖLCSEY SÁNDOR BESZÉDE.

A püspök után dr. Kölcsey Sándor, az Ügyvédi Kamara elnöke lépett az emelvényre.

— Az érdem — mondta többek között — amit ez az emlékmű megörökít, méltóan tetézi azokat a hatalmas erkölcsi kincseket, amelyek fényét az idők folyásának szűk fátolytakarója sem tudott elborítani. A világháborúban az öreg Kollégiumnak nem volt épkezláb ifja, aki önmagát felmentette volna. A papok, a teológusok, akiket a törvény mentesített, mentek

önként sorkatonaságra és nagynevű püspökünk maga járta végig a tűzvonalakat, hogy meglátogassa és számon kérje fiait. (Éljenzés.)

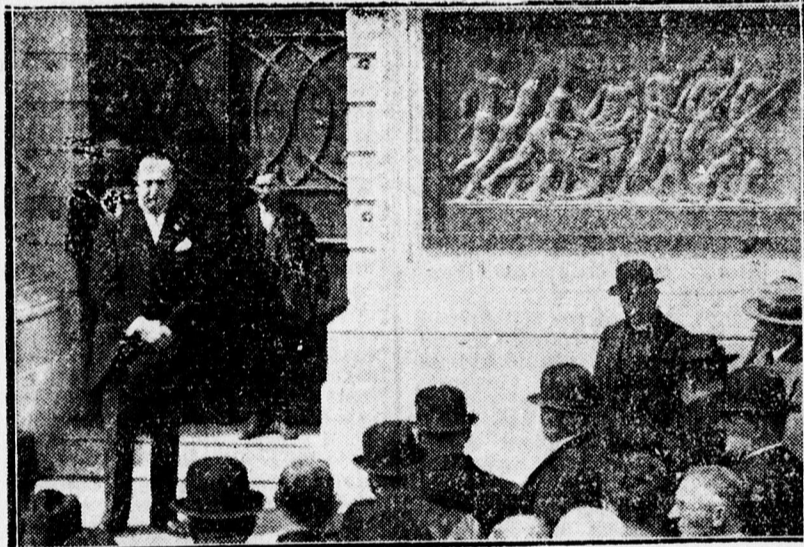
— Jaj annak a nemzetnek, amely a jellemképzés ősi hagyományait figyelmen kívül hagyja. Az idők múlása az özvegyek és árvák könnyeit már felszárította s ma már tudjuk, hogy az elesettekhez volt kegyelmesebb a sors, mert ők nem érték meg a megaláztatás annyi sorscsapását és a küzdelmes szenvedéseket, amelyek osztályrészünkhöz jutottak.

— Diáktestvéreim! Álljon itt előtünk hősi bajtársaink emléke örök példamutatásként. Jöjjenek ide kicsinyek és nagyok tanulni és tanuljunk meg mi magunk is, hogy tudjunk úgy élni a hazáért, mint ahogy ők meghalni tudtak érte.

Kölcsey ezután a püspök felé fordult:

— Nagyméltóságú Püspök Ur! Kérem, hogy a debreceni Kollégiumi Diákszövetség nevében méltóztassék átvenni ezt az emlékművet és megőrizni azzal a szeretettel, mint anilyen hűséggel ők tudtak példát adni arról, hogy mivel bocsátották el e falak közül. (Éljenzés.)

Dr. Baltazár Dezső püspök: A tiszántúli református egyházkerület és a Kollégium nevében hálás köszönetemet nyilvánítom a Kollégiumi Diákszövetségnek az emlékmű felállításáért. Azt átvesszem, kegyelettel megőrzöm, kegyelettel megőriztetem! (Éljenzés, taps.)

Kölcsey Sándor beszél (a kollégium hősi emlékműve leplezésén).

AZ EMLÉKMŰ MEGKOSZORÚZÁSA.

Vitéz Agárdy Zoltán mélyen átérzett határos szavai után az emlékmű megkoszorúzása következett.

Az első koszorút dr. Vásáry István polgármester helyezte el:

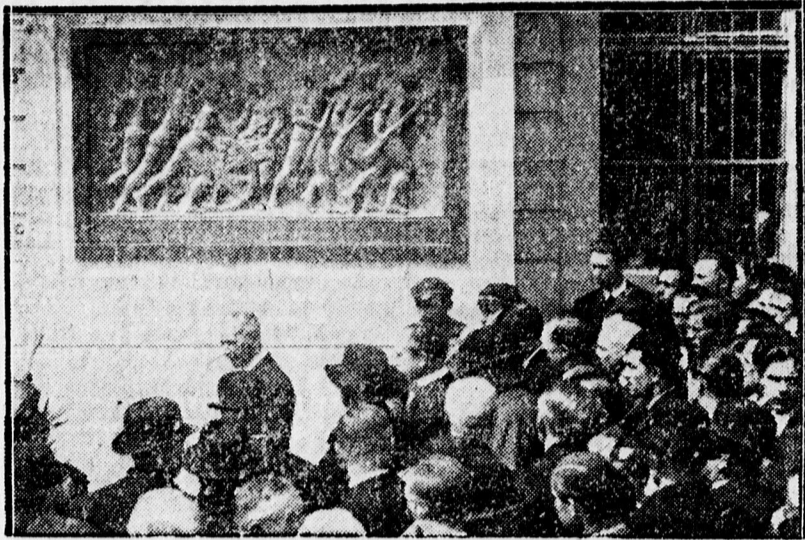
— Debrecen sz. kir. város közönsége képviselőjében a hála és kegyelet érzésével helyezem el a koszorút ez ércemléknél tiszteletadásul azok irányában, akik ércnél maradandóbb emléket emeltek maguknak és akik fájdalom dicsőséget szereztek az ősi Kollégiumnak. Legyen a hősök verejték és vére hullatása jobb jövőnek biztos és gazdag aratást hozó vetést termékenyítő ereje. (Viharos taps.)

Benkő Géza Hajdúmegye koszorúját helyezte el:

— A Kollégium a hit és nemzeti ügy védelmére a jövőben is neveljen és bocsásson a magyar ügy szolgálatára olyan hősöket, akik népünket a nemzeti feltámadás igérettől elvezetik. (Taps.)

Rugonfalvy Kiss István: A Tiszta István tudományegyetem nevében he-

Her-Mes cipők szépek, jók és olcsók Csapó-utca 18. szám.

Vásáry megkoszorúzza az emlékművet.

lyezem el a kegyelet koszorúját. A megértő testvér szeretetével és kegyeletével hajlunk meg a Kollégium hősi tanárainak és tanítványainak emléke előtt, amely nemesak az ő emléküket, hanem a Kollégium erkölcsi örök értékeit is megörökíti.

Vitéz Izsépy Aladár tábornok a hős bajtársak emlékére a hatodik vegyesdandár koszorúját helyezte el.

Vitéz Nagy Pál altábornagy: A hazáért élni erény, meghalni dicsőség. Haló poraikban is tovább élnek a hősök, ha a haláluk ilyen érzelmeket fakaszt az ifjúság lelkében.

Kazinczy Gábor kúriai bíró a Sárospataki Diákszövetség koszorúját helyezte el a testvérszövetség hőseinek emlékére.

kor a Kollégium büszkesége — mondta — és ti magyar ifjak, akik az emléktábla mellett elmentek, szenteljétek hálas gondolatot ezeknek a dicső hősöknek. Dicsőség, áldás és tisztesség a hősöknek!

Vitéz dr. Tóth Gyuláné a Dóczi-intézeti Volt Iskolatársak Szövetsége nevében helyezett koszorút az emlékműre. Két aranyos kis magyarruhás leánya: Rácz Babuci és Szegedy Magda a Svetits-intézet koszorúját, dr. Papp Ferenc igazgató a Dóczi-intézet tanári kara és ifjúsága, Vág Sándor a zsidó reálgimnázium koszorúját helyezte el e szavakkal:

— Ezek az ifjak megnuttatták, hogyan kell a hazát szeretni, hogyan kell élni és meghalni érte.

Szabados László szénior a Kollégium mostani ifjúsága nevében tett baberkoszorút a hős diákok emlékművére.

A szép ünnepélyt a Kollégiumi Kántus a Himnusz eléneklésével zárta be.

Délután a Diákszövetség közgyűlését tartott, este meg társasvoceorát rendezett Kemény János „Kis pipa” vendéglőjében. Ezekről holnapi számunkban emlékezünk meg.

Diczig Géza a debreceni Piarista Diákszövetség koszorúját hozta. — Legyen ez az emléktábla minden-

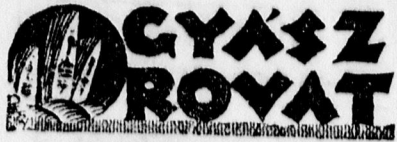
Kis gyermek a robogó villamos előtt

A kocsivezető lélekjelenléte elhárította a szerenestlenséget.

Egy esőpp kis gyermek életét mentette meg tegnap ritka lélekjelenléttel Rácz Imre villamoskocsivezető. A déli órákban, amikor a legnagyobb a forgalom, a városház Rózsa ucai sarkánál a villamos síneken játszadozott Varga Imre 4 éves kislánya, akinek az apja városi hajdu. A Nagyerdő felől teljes sebességgel közeledett a 21. számú villamos, amelyet Rácz Imre kocsivezető vezetett. A kocsivezető észrevette a síneken játszadozó gyereket, csengetett, de az nem hallotta meg a csengetést és már elkerülhetetlennek látszott a baleset. Rácz azonban nem vesztette el a fejét, hanem dicséretreméltó nyugodtsággal és lélekjelenléttel egy pillanat töredéke alatt lefékezte a kocsit. A vezető, vagy jobban mondva csakis a vezető éberségének köszönhető az, hogy

nem történt nagyobb szerenestlenség, mert a lefékezett kocsit nem ment rá a gyerekre. A mentőszkák a kis Varga Imrét kidobta a sínekről és eszméletlenül terült el az aszfalton. A kocsit azonnal megállt és a szerenestlenség színhelyét percek alatt hatalmas embergyűrű vette körül. Megörkeztek az értesített mentők is, akik megállapították, hogy a gyerekek horzsolásokon kívül semmi komolyabb baja nem történt. Nem is szállították be a sebészeti klinikára, hanem átadták a már akkorra odaérkező atyjának, aki boldogan szoritotta magához a szerenest baleset sértetlen áldozatát, kislányát.

A villamoskocsivezető Rácz Imre pedig a jól végzett munka érzésével vezetheti továbbra is a kocsiját.

Kertész Pistuka életének 7-ik évében elhunyt. Temetése szombaton délután lesz Debrecenből Püspökladányba szállítva a római katolikus egyház szereltartása szerint tartandó beszterelés után. A szállítást Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Fehér István 53 éves korában elhunyt. Temetését szombaton délután 3 órakor a Köztemető ravatalozójából Bartha temetkezési vállalata végzi.

MEGINDULT AZ ÉLET A CSERKÉSZKERÜLET CSÓNÁKÁZÓ-TAVÁN.

Az egyetemi öregeskerécsapat
csónakavató ünnepe.

Alig tavaszodott ki, máris nagy tömeg tódul a IX. cserkészkerület gondozásában levő Csónakázó-tó felé, hogy a szép májusi délutánokon hódolhasson a vízi sportok legkedveltebb ágának, az evezésnek. A cserkészkerület mindent megtesz annak az érdekében, hogy a Csónakázó-tó minden tekintetben kielégítse a vízi sportok iránt érdeklődők legmagasabb igényeit is. A szorgalmas cserkészkerület munkájának az eredményét hirdeti a gyönyörű magyar stílusban épült cserkészház, amely a debreceni cserkészkerület s az egész Tiszántúl jogos büszkesége. Eddig még csak a szombathelyi cserkészkerület dícsereket hódított a pestiek a jamboree lezajlása után kezdenek hasonló vállalkozásba.

Különös és érthető ragaszkodással keresik fel cserkészfiaink is a Csónakázó-tavat. Egyik csapat a másik után fog hozzá a csónaképítéshez. Az egyetemi öregeskerécsapat most épült csónakja is vígan szeli a vizet, a felavatásra május 24-én, áldozásünnepén előtti szerdán kerül sor ünnepélyes keretek között. Ugyanezeken fog lezajlani a csapat új tagjainak fogadalmi ünnepéje, az ünnepélyt regős táborúzt követi. Az érdeklődők figyelmét már most felhívjuk erre az impozánsnak ígérkező ünnepségre. Belépődíj nincsen.

MAJUS 25-ÉN LEPELZI LE A CSOKONAI-ÉS ARANY- CSOKONAI-KÖR KÖLCSEY- PLAKETTEKET.

A magyar kultúrának mindig meg volt az a jellemvonása, hogy kötelességeiről a nyomorúságban sem feledkezett meg és a legnehezebb viszonyok között tette a legnagyobb erőfeszítéseket. Az iskolázatlanság, a mohácsi vész után terjedt el általánosan Magyarországon és a magyar művelődés a XIX-ik századi abszolútizmus nyomása alatt is hatalmas fejlődésen ment keresztül. A világháború után is azt látjuk, hogy kulturális téren Magyarországon nem maradt a környező nemzetek mögött, hanem inkább elébe vágott azoknak. Debrecen város maga és a falai között működő különböző kulturális egyesületek is kivették a maguk részét a munkából. Nehéz viszonyok között teljesítette kulturális feladatait a Csokonai-Kör, amely most egy nagyszerű tetről számol be a debreceni közönségnek. Nagy áldozatok árán elkészítette három kiváló és Debrecennel is szoros kapcsolatban álló magyar író domborművű arcképét. Ezeket a domborműveket a Kollégium falába illeszti annak emlékéül, hogy ezek a nagy magyar írók: Arany János, Csokonai Vitéz Mihály és Kölcsey Ferenc a debreceni kollégiumban születtek magukba a tudás elemeit és annak hangsúlyozására, hogy a debreceni kollégium szelleme egész írói működésükön is meglátszik. A domborművű plakettek leleplezése folyó hó 25-én, áldozásünnepén délelőtt fél 12 órakor lesz a Kollégium nyugati főkapujánál, minthogy a plakettek az ott lévő szabad falrészekre kerülnek. A leleplezési ünnepély műsorát vasárnap este a Kollégiumban közölszük.

A tiszántúli egyházkerület tiltakozik a debreceni egyetem megcsonkítása ellen

BALTAZAR PÜSPÖK: A KORMÁNY MEGNYUGTATÓ KIJELENTÉST TETT AZ EGYETEM ÜGYÉBEN.

TÖREKY ELNÖK KIJELENTÉSEI ÜGYÉBEN AZ EGYHÁZKERÜLET MAGAÉVA TETTE A DEBRECENI EGYHÁZ HITVEDŐ NYILATKOZATÁT.

Az egyházkerületi közgyűlés a főgondnoki beiktatás után áttért a tárgysorozat tárgyalására. Baltazar püspök szép szavakban emlékezett meg a kormányzóról, akihez üdvözlő táviratot intézett a kerületi közgyűlés.

AZ ÚJ TANÁCSBIRÁK ÜDVÖZLESE

Ismét ünnepélyes aktus következett az egyházkerületi világi tanács birói tisztjére Hegymergi Kiss Pált, az egyházkerület jegyzőjévé pedig Luby Gézát választották meg az egyházak. A püspök meleg szavakkal üdvözlötte az új kerületi tisztet.

Nagy történelmi nevek örökösei Önök — mondta a püspök, — bizonyára tudják, hogy ezek a nevek mire köteleznek az egyház életében. De még ha nem lennének is előttük ezek a fénylő és kötelező nevek, ismerem lelkük gondolatát, ismerem érzelmük világát, amelybe bele van írva az egyház képe és tudom, hogy mindig ezek a képek irányítják eszelekedeteiket, mert így bőséges áldás kíséri utjuktat.

Dr. Hegymergi Kiss Pál válaszolt az üdvözlésre.

— Hálás köszönetet mondok elsősorban az egyházközösségeknek és híveiknek, az egyházak vezetőségeinek, amiért módot nyújtottak arra, hogy ilyen megtisztelő fényes pozícióban a magyar református egyházért dolgozhassunk. Az egyház nehéz és válságos időket él, szükség van ebben az időben minden kálvinista erőre, összefogásra, hogy a kálvinista egyház azt az ősi, történelmi hivatást, amikor a nemzeti szabadság védelmezője, oltalmazója volt, teljesíthesse. Mi nem hozhatunk rangot, hatalmat, de hozzuk lelkünk legjavát. Ebben a munkában állunk az egyház rendelkezésére. (Taps.)

Harsányi Pál esperes a debreceni egyetem ügyében kért szót. Elmondta, hogy az a megdöbbentő hír került forgalomba, amely nemcsak Debrecen és a tiszántúli egyházkerületet, hanem az egész magyar református egyház érdekeit érinti, és amely arról szól, hogy az ősi kollégiumból szeszöléseken alapulva kiépült egyetemet meg akarják csonkítani. Arra kéri a püspököt és a főgondnokot, akik nemcsak mint az egyház vezérfeirői hanem mint közéleti férfiak is ebben a kérdésben már bizonyára lépéseket tettek és tárgyaltak, hogy nyilatkozzanak és nyugtassák meg a református közvéleményt.

Dr. Baltazar Dezső püspök válaszolt a felszólásra. Báró Vay László főgondnok nevében is kijelentette, hogy a megcsonkításokkal szemben már a főispán is állást foglalt s neki is, mint konventi elnöknek módja volt beszélni a nyilvánosság előtt a kérdéssel. Minden református egyház állást foglalt már összhangzóan és ez az összhangzó állásfoglalás a leghatározottabb tiltakozás volt az egyetem mai állagának bármilyen megcsonkítása ellen. A püspökök és főgondnokok után a konvent a kormány tudtára hozta ezt az állásfoglalást és a kormány megnyugtató kijelentést tett.

Azt javasolja, hogy az egyházkerület tegye magáévá a konvent állásfoglalását és a leghatározottabban tiltakozzék a közgyűlés minden megcsonkítási kísérlet ellen, tekintettel azokra a nagy áldozatokra, amelyeket a debreceni egyház, az egyházkerület és a kollégium hozott.

Az egyházkerületi közgyűlés a püspök javaslatát egyhangulag elfogadta.

TÖREKY TÖRVÉNYSZÉKI ELNÖK KIJELENTÉSEI AZ EGYHÁZKERÜLET ELŐTT

Az egyházkerületi közgyűlés többek között tárgyalta Nagy Lajos borsai lelkész ismeretes ügyét, amelyet István király jobbánának imádása ügyében Töreky törvényszéki tanácselnök annakidején tárgyalt. Az előadó ismertette, hogy Töreky kijelentései különösen abban sértők a reformátusokra nézve, hogy a magyar reformátusság hitelvi és hazafias érzelmeit súlyosan érintik.

Dr. Baltazar Dezső püspök a debreceni református presbiterium ülésén hitvédő nyilatkozatot tett. Azt javasolja tehát, hogy ehhez a nyilatkozathoz teljes terjedelmében csatlakozzék az egyházkerület. Azonosítsa magát ezzel a nyilatkozattal és úgy a református hitelvet, mint

Május harmincadikán lesz az ösgyűlés dr. Soós Béla lelkészi állásra való meghívása ügyében

Tudvalevően a debreceni református presbiterium nagy többsége dr. Soós Béla debreceni lelkészi leendő meghívása mellett döntött. F. Vargha Lajos esperes most elrendelte, hogy Soós Béla meghívása ügyében május 30-án reggel 8 órakor a választókat a Nagytemplomba ösgyűlésre hívják meg. A meghívással kapcsolatos eljárásnak az egyh. II. t. c. 12. §-a értelmében leendő lefolytatására az egyházmegyei elnökség lelkészi részről dr. Erdős Károly theol. egyetemi ny. r. tanár, világi részről pedig dr. K. Nagy Zoltán kir. törvényszéki bíró, egyházmegyei jegyző urakat kérte fel és küldte ki, akik az említett időpontban a már előzőleg összehívott választók gyülekezetében megjelenvén, elmondják kiszállásuk célját, az egyh. II. t. c. 11. és 12. §-át felolvassák, a választás fontosságát a választókkal megértetik, majd felhívják őket, hogy kívánja-e a gyülekezet a presbiterium által javasolt dr. Soós Béla lelkészi állásra meghívását? Ha nem kerül legalább tíz olyan jogosult választó, aki a meghívást ellenzi és szavazást kíván, ez esetben dr. Soós Bélát megválasztott lelkésznek kijelentik. Ha ellenben legalább 10 jogosult választó a meghívást ellenzi és szavazást kíván, ez esetben a titkos szavazást azonnal elrendelik megmagyarozván a választóknak, hogy a jelölt meghívását óhajtók igen-nel, az azt ellenzők pedig nem-mel szavaznak.

A szavazás elrendelésének esetére az egyházmegyei elnökség a szavazatszedő 10 küldöttség vezetésére, 10 lelkészi és 10 világi egyént kér fel és pedig:

lelkészek: dr. Erdős Károly egyetemi tanár, dr. Kállay Kálmán egyetemi tanár, dr. Veress István igazgató, dr. Papp Ferenc igazgató, dr. Herpay Gábor főlevéltárnok, dr. Tankó Béla egyetemi tanár, dr. Nagy Sándor vallás-tanár, vitéz Szabó Endre vallásoktató lelkész, Mezey Béla vallásoktató lelkész, dr. Nánay Béla gimn. tanár; világiak: dr. K. Nagy Zoltán törvényszéki bíró, egyházmegyei jegyző, Harsányi Gusztáv ny. kuriai bíró, dr. Boldisár Kálmán ny. tanácsnok, dr. T. Szücs Géza ügyvéd, Balogh Béla ny. min. tanácsos, Balogh István földbirtokos (Kossuth u.), dr. Balogh István táblabíró, dr. Balogh Gyula egy. gazd. igazgató, id. Agárdy Lajos ny. koll. ellenőr, Mocsári László igazgató.

Ha a szavazás elrendeltetik a szavazás

50 fillérért fürödhet a Bika Fürdőben

Idényárak:

Gőzfürdő . . . . . 50 f.

Kádfürdő . . . . . 70 f.

Gyermekjegy 30

VILLAMOSKALAUZOKNAL
váltható, oda- és visszautazásra is jogosító, gőz-, vagy kádfürdőjegy . . . . . 70 fillér.
Kiszolgálás 10 f., tyukszemvágás 20 f., masszírozás 20 f.

a reformátusság hazafias érzését sértő kijelentés ellen mind a két protestáns egyház tiltakozzék, hogy az egyetemesség súlyával növelje a tiltakozás értékét és szorgalmazza a Konventnél a legteljesebb elégtétel megszerzését ebben az ügyben.

A közgyűlés a javaslatot egyhangulag elfogadta.
A tanácskozásokat pénteken reggel folytatják.

Filléresgyorsok Debrecenben

Vasárnap, május 21-én Filléresgyorsok kettő is érkezik Debrecenbe. Az egyik Miskolc felől jőn 10 óra 16 perckor, visszafelé indul 20 óra 40 perckor, a másik Szeged-Békéscsaba felől érkezik 10 óra 20 perckor, visszafelé indul 20 óra 15 perckor.

Az Idegenforgalmi Bizottóság ezúton kéri 1. a növegyeleti bizottságot, 2. a cserkészparancsnokságot, 3. a leánycserkészparancsnokságot, hogy az állomáson a vonatérkezés előtt 10 perccel megjelenni, a karszalagokat dr. Székely Ferenc állomásfőnök úrtól átvenni szíveskedjenek.

Az idegenvezetők egy része a Bika halljában áll a közönség rendelkezésére.

DEBRECENBEN RENDEZIK A SIKETNÉMA OLIMPIÁSZT.

Minden két évben megrendezik a siketnémák sportolimpiáját, amelyet 1935-ben Magyarországon akarnak lebonyolítani. A testnevelési tanácsnak az a terve, hogy siketnéma olimpiászt megrendezési jogát Debrecennek engedje át. Ebben az ügyben már megindult a tárgyalás. Valószínű, hogy a pompás debreceni stadionban találkozunk a világ legjobb siketnéma sportolói.

Német gazdasági megbízott Budapesten

Budapest, május 18. Értesítést kapott a külügyminisztérium, hogy Waldeck Tibor a német gazdasági minisztérium külkereskedelmi osztályának vezetője előreláthatólag május 23-án Budapestre érkezik gazdasági megbeszélések céljából. Magyarország felmondta az

érvényben levő magyar-német kliring-szerződést, a felmondás annak a többi országokkal szemben is érvényesített törekvésnek folyamánya, hogy a fennálló kliringegyezmények új alapokra helyeztessenek, amelyek a kompenzációnak tágabb teret nyújtanak.

A bankok hetvenöt millió pengő hátralékos gazdakamatot követelnek

Budapest, május 18. A pénzügyminisztériumban már hónapok óta lehál tanácskozások folynak a gazdák és a pénzügyintézetek részvételével. A pénzügyminiszter kezdeményezésére tudvalevőleg megalakult a gazdák és bankok vegyes bizottsága, amelyet ez időszerint három kérdés foglalkoztat. Mindenek előtt a hátralékos gazdakamatok ügyét kívánják rendezni, azután a mezőgazdák kényszerregezési ügyét kívánják szabályozni, végül a földvásárló szövetkezet tervezetéről folynak tárgyalások.

A gazdatársadalmat különösen a hátralékos gazdakamatok rendezése érdekli. A bankok a gazdákkal szemben mintegy 75 millió pengőt követelnek hátralékos kamatok fejében. Természetesen a magyar gazdatársadalom nincs abban a helyzetben, hogy ezt a 75 millió kamathátralékot egyszerre törleszteni tudja és az eddigi tárgyalások során a pénzügyminisztériumban az a terv vetődött fel, hogy a 75 millió kamatkintlevőséget 10 évre felosztják

és így tíz év alatt fizetik meg a gazdák a bankoknak az elmaradt kamatokat. A vegyesbizottság gazdatagjai magától értetődően engedményeket kívánnak a pénzügyintézetektől és azt hangoztatják, hogy a gazdatársadalom nem tudja az egész 75 millió hátralékot megfizetni.

Ebben a pillanatban 25—50 százalékos engedménnyel van szó, legalább is a gazdatársadalom képviselői ilyen kamatengedményt kérnek a bankoktól. A tárgyalások a mai napon sem hoznak végleges eredményt.

A gazdák már régóta azt kívánják, hogy a fizetési nehézségekkel küzdő mezőgazdákra vonatkozóan külön kényszerregezési rendszabályok legyenek érvényesek és általában a gazdák kényszerregezési eljárását különítsék el. Ebben az ügyben is folyik a vegyesbizottság tárgyalása és ha sikerül a megegyezés, akkor külön kormányrendelet fogja szabályozni a gazdák kényszerregezési ügyét.

A belügyminiszter válasza a független kisgazdapártiak támadására

A képviselőház ülése.

Budapest, május 18. A képviselőház, miután tegnap általánosságban elfogadták a költségvetést, most ráért az egyes tételre tárgyalására. Legelőbb a belügyi tétel került sorra. Gál Jenő elismeréssel szólott a belügyminiszter működéséről, de sürgeti a gyülekezési jog helyreállítását. Péchy László azt fejtette ki, hogy az autonómia terhein a külföldi kölcsönszolgáltatások csökkentésével lehet segíteni. Farkas Tibor a választójogi reform mielőbbi beuyjtását kívánta. Andreotti Károly az egészségügyi és szociális embervédelem kiépítését sürgette. Kun Béla a hatóságok magatartását bírálta a választásoknál. Pallavicini György örögről a királykérdésről beszélt. A miniszterelnök — ugymond — a kétfős kereszt alapjára helyezkedett, de ez a gondolat csak úgy lehet, ha a kétfős keresztet a király előtt viszik. Reméli, hogy a miniszterelnök felülvizsgálja tegnapi nyilatkozatát. Kozma Jenő szerint az országban uralkodó nyugalom a helyes belügyi irányzat eredménye. A titkos választójog alapján áll. Peyer Károly kifogásolta, hogy a népjóléti ügyeket annak a tételnek keretében intézik, ahol a csendőrség intézkedései felett örködnek. Hegymegi Kiss Pál kifogásolta a gyűléstiltalmat és azt hangoztatta, hogy a diktatórikus intézkedések következtében földalatti szervezkedés folvik. Brogly József, majd Eckhardt Tibor a csendőri erőszakoskodásokat tették szóvá, majd Eckhardt azt állította, hogy a belügyminiszter az inszpekciót kortesélokra állította be. Az ellenzék nagy zajjal kísérte Eckhardt beszédét.

Keresztes Fischer belügyminiszter válasza a felszólalásokra. Meglepetéssel tapasztalja, hogy olyan dolgok miatt érik heves támadások, amelyekről nincs tudomása. Soha életében nem hazudott, ne állítsa tehát róla senki azt, hogy belegegyezésével, vagy tudtával jogtalanság történik. A tárgyilagosság magyar közvéleményre hivatkozik, mert itt no-

littikai hajszáról van szó.

A független kisgazdapárt viharos közbeszólással kíséri a miniszter beszédét.

— Megengedi, hogy a mai elkészített viszonyok között visszaélések fordulnak elő egyes esetekben, de ezért senki ne diszkreditálja az egész magyar közirányzatot. Sajnálja, hogy megromlott az az atmoszféra, amely az utóbbi időben a Házban uralkodott.

— Ön az oka, — kiáltja erre Eckhardt a miniszter felé.

— Sajnálom, — válaszolja a belügyminiszter, — hogy nem volt mód az Önök bizalmát kiérdemelni. Férfiúi becsületzavamra kijelentem, hogy minden panaszt, amely valószínű és minden törvénytelenséget, amely igaznak bizonyul, megtorlásban részesítek. Már egyszer kértem Önöktől határozott adatokat. A kormányt súlyos felelősség terheli azért, hogy miképp kezeli a szabadságjogokat. Régen voltunk oly súlyos helyzetben, mint ma. Az ellenzék nézzen körül Európában és akkor meg kell állapítania, hogy sehol olyan liberálisan nem kezelik a szabadságjogokat, mint nálunk.

— Annyit engedjenek legalább, mint amennyit Romániában engednek, — kiáltja Ulain, amely nagy felháborodást váltott ki a jobboldalon és közepén.

— Menjen Romániába! — kiáltják többen Ulain felé.

A belügyminiszter aztán arról beszélt, hogy a költségvetés összeállításánál a kényszerű takarékoság vezetett. A Társadalombiztosítónál a szanálási intézkedések körülbelül beváltak. (Az ülés éjfélkor még tart.)

X MEGNYILT GISSER GYULA FOTÓMŰVÉSZ MODERN FÉNYKÉPESZETI MŰTERMÉ PIAC UTCA 46. ALATT, AZ UDVARBAN.

Jugoszlávia magyar területen átjárót akar Csehorszáig

Egy olasz lap Jugoszlávia békés szándékairól

Róma, május 18. A Journal D'Italia közli azt a Jugoszláv törekvést hogy Jugoszlávia és Csehország között Magyarország területén átjárót létesítsenek és visszacsatolják az úgynevezett »Jugoszláv-Adria« ma olasz kézen levő

területeit. A lap megjegyzi, hogy ezek a területek sohasem tartoztak Jugoszláviához. Jugoszláviának ez az eljárása jól mutatja, hogy hogyan értelmezik Jugoszláviában a béke fenntartását.

A főügyészség hét esetben elejtette a vádat Hock Jánossal szemben

Budapest, május 18. A büntető törvényszék Töröki tanácsa januárban 11 rendbeli nemzetgyalásás hűntette miatt 1 évi börtönrre ítélte a külföldről hazatért Hock Jánost. Az ítélet ellen Hock is, az ügyész is fellebbezett. Hock védője, dr. Nagy Vince kérte az ítéletátlától, hogy gyorsított eljárással tárgyalják a fellebbezést, mert Hock beteg. Az ügy tárgyalása mégis húzódott a táblán, minthogy a tanácselnök is megbetegedett, akinek a pert kiosztották. Az ítéletátlá most értesítette a védőt, hogy az ítéletátlás elnöke felgyógyult és a védő kérését a lehetőség szerint telje-

síteni fogják, de a nyári szünet miatt október 21-nél hamarabb nem tarthatják a főtárgyalást.

Az ügyben egyébként rendkívül érdekes fordulat történt. Mint emlékeztetés, a törvényszéki tárgyaláson Hock János 7 esetben tagadta bűnösségét és kijelentette, hogy a szóbanforgó cikkeket nem ő írta. A főügyészség magáévátette Hock vallomását és ebben a hét esetben elejtette a vádat, úgy hogy a táblán csak 4 rendbeli nemzetgyalásásért fogják felösségre vonni Hock Jánost.

NEM SZABAD A GYERMEKKOCSIKAT A JÁRDÁN EGYMÁS MELLETT TOLNI

Az intelligens közönség sem vigyáz a gepszegélyekre

A közlekedési rendelet szerint a gyalogjárókon tilos a gyermekkoocsikat egymásmellett kettesével, sőt hármával tologatni, mert az nagymértékben akadályozza a közlekedést. Sőt előfordul az is, hogy a gyermekkoocsikkal megállnak és beszélgetnek mellette. Mivel a rendőrség szigorú utasítást kapott a közlekedési rendelet végrehajtására, ajánlatos, ha a gyermekkoocsikat a poros korzó helyett inkább a kellemes levegőjű Simonyi uton sétáltatják. A rendőrség ugyanis a rendelet értelmében kénytelen lesz kihágási eljárást indítani azok ellen, akik a járdán a gyermekkoocsikkal akadályozzák a közlekedést.

Ugyancsak nagy figyelmet szentel a rendőrség a rendbehozott gepszegélyek épségének megővésére is, mivel dr. Vásáry István polgármester átiratban kérte fel a rendőrséget a gepszegélyek védelmére. A rendőrlégénység meg is kapta a szigorú utasítást, hogy mindenkit igazoltassanak le, aki a gepszegélyeket legázolja. Az eddigi leigazolásoknak az a szomorú eredménye, hogy az intelligencia nem törődik a tilalommal és legázolja a gepszegélyt.

A rendőrség állandóan figyelmetlen fogja a járó-kelőköt és akik legázolják a gepszegélyt, szigorú büntetésben fognak részesülni.

Az új bolettarendelet a jövőhéten a 33-as bizottság elé kerül

A pénzügyminiszternél tanácskozás volt a gazdáknak nyújtandó egyéb kedvezményekről is

Budapest, május 17. A pénzügyminisztériumban ma délelőtti tanácskozás folyt a bolettakérdés rendezéséről. A tanácskozást Imrédy Béla pénzügyminiszter hívta össze és azon résztvettek Kállay Miklós földmívelésügyi miniszter, Marschal Ferenc és még néhány képviselő, valamint szakreferensek.

Kállay földmívelésügyi miniszter ismertette a kormánynak a boletta kérdésére vonatkozó elgondolását. Kifejtette, hogy a mai viszonyok között a boletta eltörlése lehetetlen és ezért a bolettanak 10 pengőről 4 pengőre való lecsökkentését javasolja. Az értekezlet ezután beható tárgyalás alá vette a gazdáknak nyújtandó továbbmenő kedvezményeket. Felmerült ugyanis az a terv, hogy a közmunkavállalást nagyobb mértékben szállítsák le. A múlt évben a közmunkavállalást már felére csökkentették, most azonban további mérséklésre gondolnak.

A boletta-alap eddig a lisztforgalmi adóból és bizonyos más járulékokból táplálkozott. Az állam azonban így is óriási összeget fizetett rá, a lisztforgalmi adó viszont a fogyasztást drágította meg, ezért ezt az adót csökkenteni kívánják és a boletta-alapot más forrás-

ból akarják táplálni. Szó van bizonyos földadó-élekedésekről is. A földadót eddig a 10 holdas gazdáknak engedték el, most azt tervezik, hogy ezt a határt a 15 holdra emelik fel.

A minisztertanács minden valószínűség szerint e héten foglalkozik a boletta-rendelettel, amelyet a jövő héten a 33-as bizottság elé terjesztenek.

AZ „ÁRPÁD“ BAJTÁRSI EGYESÜLET ZÁSLÓAVATÓ UNNEPE.

A debreceni Tisza István tudományegyetem bölcsészeti karának „Árpád“ Bajtársi Egyesülete május 21-én, vasárnap délelőtti 11 órakor az egyetem diszudvarán rendezti nagyszabású zászlóavató ünnepélyét, melynek diszvédnökei Gömbös Gyula miniszterelnök, dr. Hóman Bálint kultuszminiszter és dr. Szily Kálmán államtitkár. Ugyanezen a napon este fél 9 órakor az Angol Királynő kék és fehér termekben jubiláris hangverseny lesz.

**AZ UFERINI TESTVÉREK
NAGYSIKERŰ VENDÉGSZE-
REPLÉSE A CSOKONAI
SZÍNHÁZBAN**

Uferiniék régi kedves ismerősei a debreceni közönségnek. Az elmúlt időkben csaknem minden évben ellátogattak Debrecenbe. Most, hogy a családfő, a »bübajos« Uferini nyugalomba vonult, fiait vitték át az örökséget s Uferini-együttes címen vendégszerepelnek külföldön és Magyarországon. Mint érdekességet említjük meg, hogy az együttes vezetője és főnöke, Uferini Frédy magyar leányt vett el feleségül, aki nem más, mint Kiss Manyi, a páratlanul tehetséges táncosnő és színésznő.

Az Uferini testvérek esütörtök este gyenge ház előtt, de nagy és őszinte siker mellett kezdték meg vendégszereplésüket a Csokonai színházban. A gazdag és ötletes műsor két részre oszlott: varieté-számokra és büvész-mutatványokra. Az egyes számokat maga Uferini Frédy konferálta be kedvesen és magyarul. A program egyébként minden tekintetben elismerést érdemel. A tánc terén a debreceniek régi kedvence, Rajz Jancsi, alias Jonny Rice olyat produkált, amely állandóan viharos tapsokra ragadta a közönséget. Mióta Rajz János elkerült Debrecenből, nagy karriert tett meg s rendkívül sokat fejlődött. Boszorkányos táncszámai eredetiség, frissesség és a technikai bravúr jellemzi. Valóságos »gummiember«, aki táncművészetével elkápráztatta a publikumot. Az egész előadásnak egyik legnagyobb és legértékesebb attrakciója egy Rudolfi nevű zeneművész és komponista fellépte volt. Ez a sokoldalú muzsikusi citerán szinte klasszikus tökéletességgel játszotta el Bizet Carmen-ábrándját, majd önálló szerzeményeket adott elő. »Éljen, éljen a szerelem« c. dala után fergetes tapsvihartombolt a nézőtérben. Ez a műdal csupa invenció, lüktető ritmus és zengő melódia-gazdagság. A két kabaré-szám elég jó, bár nem áll olyan nívón, mint a műsor többi része.

Kiss Manyi táncban a legelső klasziszt jelent. Könnyed, gracióz és a ritmusban tévedhetetlen. Ugyanő a büvész-mutatványokban is igen hasznos lagja az Uferini-együttesnek. A szimpatikus Frédy az előadás második részében nagyon sok ötletes és finoman humoros büvészprodukciót mutatott be. A közönség őszinte derűvel és lelkes lettséggel fogadta ezeket a mutatványokat. Voltak közöttük ismert dolgok is, de megcsodálhattunk néhány olyan új produkciót, amilyent csak a világvárosi varietékben lehet látni. Az Uferini testvérek debreceni vendégszereplése mindenesetre megérdemli a támogatást, mert kitűnő műsort adnak és a műsorhoz mai árat szabnak, amennyiben az esti előadásokra is érvényesek a zónahelyárak.

**APA UTÁN A FIUT SUJTOTTA
AGYON A VILLAMOSÁRAM**

Pécs, május 18. Sarkadi József 22 éves villanyszerelő ma délután az új városrészen villanyvezetékét javított. Munkaközben a villanyáram agyonsujtotta és a szerencsétlen fiatalember holtan zuhant az úttestre. Holttestét beszállították a kórhoztani intézetbe. A rendőrség megindította a nyomozást. A fiatalember halála nagy részvétet keltett annál is inkább, mert édesapja, aki szintén villanyszerelő volt, öt évvel ezelőtt hasonló körülmények között vesztette életét.

**A Bleyer ellenes tüntetések miatt
bezárták a budapesti egyetem
hölcészeti fakultását**

Budapest, május 18. A budapesti egyetem bölcészeti fakultásán esütörtökön folytatódott az egyetemi ifjúság Bleyer-tüntetése. Reggel 8 és 9 óra között egymásután érkeztek a diákok a muzeumkörúti épület elé, azonban zárt ajtókra találtak. Kiderült, hogy az egyetemi tanács erre a hétre bezáratta a fakultást és szünetelteti az előadásokat.

Dél előtt feltizkor már több száz főnyi diáksereg állt az egyetem kapuja előtt, mindenáron be akart jutni az épületbe.

— Tanulni akarunk! — kiáltoztak a diákok. Háromnegyed tízkor maga Trikál rektor ment le a Muzeum körútra, hogy megnézze, mi a helyzet. A rektor körülvették a diákok és megeljenezték. A rektor néhány szavas szöveget intézett az ifjúsághoz, amelyben rendre, fegyelemre szólította fel őket. Dél előtt feltizzenegyor Németh Gyula dékán is beszédet intézett a diákokhoz, amelyben kijelentette, hogy Bleyer Jakab eb-

ben a félévben nem fog előadást tartani az egyetemen. Hangzottatta a dékán, hogy hazafias szellemben egyetért az ifjúság mozgalmával.

Amikor a rektor eltávozott, az ifjúság küldöttséget alakított, hogy annak tagjai beszéljenek a rektorral és kérjék arra, hogy a tanácsi határozatot, ha lehetséges, változtassa meg.

Tizenegy óra tájban megrohmozta a diákság a muzeumkörúti nagykaput és behatolt az egyetem folyosóira. Semmiféle rendezettség nem történt. Néhány perces pfluozás után a diákok rendben elvonultak az egyetemről.

A diákság vezetői annak megállapítását kérik, hogy tudomásuk szerint nem a diákok közül való volt, aki Bleyer feleségét megsértette. Ők maguk is elítélik ezt az eljárást. Amennyiben megtudnák, hogy mégis ki volt az, aki a sértést elkövette Bleyernél szemben, kiközösítik maguk közül.

Hét gyermeke van -- sikkasztott

Három hónapra ítélte a törvényszék.

Az ügyészség sikkasztás miatt emelt vádat Katona József debreceni pénzbeszédő ellen, akinek ügyét esütörtökön tárgyalta a törvényszékben dr. Jankovich Jenő tanácselnök. A vádirat szerint Katona József, aki a református egyháznál annakidején mint pénzbeszédő volt alkalmazva, nem számolt el pontosan a befizetett összegekkel s több

mint 200 pengőt elsikkasztott. A vádolt a törvényszéki tárgyaláson azzal védekezett, hogy 7 gyermeke van, akiket élelmezni és nevelni kellett s az ő csekély jövedelméből ez nem telt. A bizonyítási eljárás után a törvényszék Katona Józsefet 3 hónapi fogságra ítélte. Az ítélet jogerős.

Nem lehet elmondani

*Nem lehet azt elmondani
a szívem mi bántja,
Hogy miért nincs a lelkemnek
schol megnyugvás,
Napról-napra esendes éjen
mért kerül az álom
S hogy egy csöppnyi boldogságr,
mért kell ennyit várnom.*

*Nem lehet azt elmondani,
hogy belül mi érzek,
Kárörvendő embereknek
panaszkodni vétek;
Csitítgatom a szívemet,
temetem a múltat,
Hisz az elszált emlékekre
jájó könnyek hullnak.*

ERDÉLYI RÓZSA.

**A 160 ÉVES ZARO AGA
75 ÉVES MENYASSZONYT KERES.**

London, május 17. Zaro Aga, aki állítólag rövidesen 160-ik születésnapját fogja ülni, tizedszáz is meg akar nőszülni. Egy hirdetésben „magához illő fiatal feleséget” keres, aki nem lehet idősebb 75 évesnél. Az agg törököt különösen felháborította az a hír, hogy Kinában egy állítólag 256 éves aggyastyan halt meg. Zaro kijelentette, hogy ez csak csalás lehet, mert ő a világ legöregebb embere.

**REICH ANTAL
POSTAFELÜGYELŐ 25 ÉVES HA-
ZASSÁGI ÉVFORDULÓJA**

Reich Antal postafelügyelő, a második számú postahivatal főnöke-helyettese tegnap ülte meg házasságának 25 éves évfordulóját. Bár a családi ünnepség szűk családi körben folyt le, a Postaaltisztek dalárdája megragadta az alkalmat, hogy szeretőinek és ragaszkodásának kifejezést adjon. A dalárda tegnap este szerenádott adott Reich Antal felügyelő tiszteleire. Több szép dal előadása után Kuba József Péter, a dalárda elnöke és B. Szabó Mihály, a dalárda alelnöke üdvözölték lelkes szavakkal az ünnepeltet, ki meghatva köszönte meg a kedves figyelmet, mely a dalárda részéről érte.

**A BÜVÖS RÓZSA
MESEOPERETT A CSOKONAI
SZÍNHÁZBAN**

Elefánthy Mária a Zeneiskola kiváló gyermekpedagógus tanárnője nagy fáradsággal megszerezte a Magyar színházban és a Stúdióban már előadott bájos meseoperettet a »Büvös Rózsá«-t, melynek kedves zenéjét Thury-Peregrin fővárosi zenetanár írta és hangszerelte. Thury Peregrin neve a rádióhallgatók előtt nem ismeretlen. Ő az, aki a fuvós hangszerek ismertetésével is megbecsültette magát a zenekedvelő közönség előtt. A darabot Elefánthy Mária tanította be és csupa 8—12 éves apró növendékei fogják jelmezben a Csokonai színházban június 1-én délután 5 órakor a Zeneiskola zenekarának kíséretével bemutatni, melyre a szerző is le fog érkezni. A helyárak nagyon olcsók, zónahelyárakban vannak megállapítva, tehát a legdrágább földszinti ülőhely 80 fillér lesz. Jegyek már kaphatók a Zeneiskola I. számú tantermében Elefánthy Mária tanárnőnél.

**VITÉZ BAJCSY ZSILINSZKY
ENDRE ELŐADÁSA A DERI
MUZEUMBAN**

Városszerte igen nagy érdeklődés nyilvánul meg vitéz Bajcsy-Zsilinszky Endrenek, a jeles publicistának vasárnap, 21-én délután 4 órakor a Bethlen Gábor Kör szemináriuma keretében tartandó előadása iránt. Epp erre a szoktalan és osztatlan érdeklődésre tekintettel a rendezőség eredeti tervétől eltérően akként határozott, hogy az előadást a Déri muzeum felolvasó termében rendezzi meg.

Bajcsy-Zsilinszky Endre előadása felöleli az új magyar társadalom legégetőbb és legaktuálisabb problémáit, így kifejti nézeteit a hitlerizmust, a zsidókérdést, a közép osztály problémáját és az agrárkérdést illetően.

Az előadásra belépődíj vagy műsor-megváltás nincs.

Még 3 napig

péntek, szombat délután és este, vasárnap délután és este játszik a színházban

A VILÁGHIRŰ

UFERINI

BÜBAJOS EGYÜTTES!

Büvészet, varázslat, revü, tánc!

Kacagás egész estén!

KISS MANYI

és

RAJZ JANCSI

tüneményes táncai!

Katonazenekar! Kápráztató díszletek!

UFERINI

szencációs kísérői!

HELYÁRAK:

(hogy mindenki megnézhesse!)

20--140 fillér!

ÉJFÉLI RANDEVU

Bemutatta a Vigszínház

A régi jó némafilmek korában látunk egy igen kedves vígjátékot, ha nem családunk: a hőstenor címmel és Henny Portennel a főszerepben. Ez az Éjféli randevu című vígjáték ugyanennek a régebbi filmnek beszélő, éneklő és zenélő változata, amelyet indokol az, hogy az egész cselekmény egy tenorista körül forog, ilyenformán pedig sok szó esik benne muzsikáról. Carl Fröhlich rendezte az Éjféli randevut, még pedig erősen színpadszerűvé, szinte erőszakos kerítve a filmszerűséget. A mese azonban így is érvényesül, a maga hamisítatlan vígjátéki zamatával. Aki annakidején nem látta a hőstenort, most pótolhatja az Éjféli randevuval.

Mozik műsora:

Május 19-én:
VIGSZÍNHÁZ. »Éjféli randevu«. Zenés vígjáték 10 felv. Főszerepben: Lee Parry és Adele Sandrock.

URÁNIA. Két sláger egy műsorban! »Rio Grande gyöngye«. Spanyol dráma 10 felv. »Igloo«. Izgalmas expedíciós film 8 felv. Főszerepben: Eszkimók.

APOLLÓ. 3 sláger egyszerre. 3 óras előadások. »Tom Mix, a vadnyugat hőse«. amerikai történet 8 felv. A legnagyobb repülő film: »Gloria«. Főszerepben: Brigitte Helm és Gusztáv Fröhlich. »Parisia«, dráma 8 felv. Olga Csebovával.

Előadások 6 és 9 órakor. Vig. és Urániában 5—7—9 órakor. Az első előadások félhelyárakkal.

**VÁLAS FELVÉTELEK MEGOLTE
A FELESÉGÉT**

Szolnokról jelentik: Tóth Béla rákócziadvai szőlőtulajdonos ma hajnalban alvó felesége ágyához lopózott és egy késsel többször mellbe szúrta az asszonyt. Amikor Tóthné a szúrásokra felébredt, segítségért kezdett kiabálni, a férfi ráugrott és megfojtotta. Kihallgatásakor elmondotta, hogy összeeszelte a feleségével, szabadulni akart tőle, azért ölte meg. Letartóztatták.

Hőforrás nyitása, hőforrás betömése

A kollégiumi könyvtár kérdéséhez.

Alig két éve, örömhullám futotta végig Debrecen városát, a városházától kezdve a legkülsőbb kertességig. Ezt az örömhullámot a hőforrás fakasztotta, ez a nagy áldás, amelyhez egy kevés emberi tudomány segítségével az Isten különös kegyelme juttatott bennünket. A hivatalos város mindent megtett, hogy ez az isteni áldás emberi áldássá váljék. Az iszappal kitoró forrást megszüntítette, vizét fürdőbe, uszodába elvezette, száz és százfelé elhordatta, kisebb, nagyobb palackokba foglalva üdítő és gyógyító italként árusította, a benne levő gázt, világító erővé változtatta.

Mindezért magasztalással árasztották el Debrecen városát, amit teljes mértékben meg is érdemelt.

És most, éppen e napokban, mi történik Debrecen városában? El akarnak zárni, be akarnak tömni egy másik hőforrást, amelyet nem annyira az isteni kegyelem, mint az emberi szorgalom hozott létre, amely nem most keletkezett, hanem amely századokon át üdített, gyógyított és főképp világitott.

Ez a hőforrás a kollégium nagy könyvtára, Debrecen városának nem csak egyik legértékesebb látványossága, hanem kétségtelenül legértékesebb gyűjteménye, amelynek multja, híre, dicsősége egy a kollégium multjával, hírével, dicsőségével.

Ezt a szellemi hőforrást fenyegeti az elzárás, a betömés végzetes veszedelme. Mert az egyetemnek való átadás, az egyetemi könyvtárba való beolvasztás egyet jelent az elzárással vagy betöméssel.

Szinte nevetség színét ölténém magamra, ha azt bizonyítanám, hogy Debrecennek az egyetemi könyvtáron kívül is szüksége van egy nagy, egy tu-

dományos könyvtárra. Ezt a szükségességet Debrecen városában, amelynek lakossága már meghaladja a 120.000-et, amelyben körülbelül 20 közép- és közép-fokú iskola működik százakra menő tanítószerkezettel és ezreket tevő tanulói létszámmal, amelyben két törvényhatóság székel, amelyben a legkülönbözőbb felsőbbfokú, igazságügyi, pénzügyi, közlekedésügyi intézmények s egyéb hatóságok vannak felhalmozva, egy nyilvános nagy könyvtárnak a szükséges voltát igazán felesleges hangoztatni. Szerencsésnek vallhatjuk magunkat, hogy ez a közszükséglet szolgáló könyvtár meg van adva, készen áll egy százados, nagyhírű intézményben, a kollégiumi könyvtárban. Ezt a könyvtárat megszüntetni, eddigi hivatása teljesítésétől elúlni, valóban nem egyéb, mint az egyetemes szellemi fejlődés és különösebben a magyar közművelődés elleni véték és bűn.

A könyvtár átadásának vagy beolvasztásának hívei azt mondják, hogy a kollégium nem képes a könyvtárat fejleszteni, nem bírja a fenntartás költségeit viselni. Bizonyára e felhozott érvekben van igazság. De ami az elzárás, a kollégiumi könyvtár fejlesztés nélkül is fennállhat és megmérhetetlen haszonnal teljesíthető hivatását, olyan gazdag és becses értékek vannak benne így is felhalmozva. Amit a fejlesztésben néhány év óta mulasztott és amit e tekintetben még néhány évig nélkülöznie kell, az korántsem elegendő ok arra, hogy ezt a drága kincsesházat átadással vagy beolvasztással történelmi jellegűleg megfosszák, működésében felfüggeszék. A nehéz évek, a súlyos gazdasági viszonyok nem tarthatnak örökké s a kedvező idő fordulatával mindazt pótolni lehet, ami

hiány támadt a fejlesztésben.

De állítólag a kollégium a könyvtárnak minden fejlesztés nélküli, egyszerű fenntartását sem bírja. A kérdésnek ezt a pontját a kivülről embernek nehéz világosan látni. De erre nézve is volna két megjegyzésem. Az egyik az, hogy a szükségességek tartamára a fenntartás költségei is még tovább csökkenthetők. A másik megjegyzést is megkockáztatom, még ha fejbeverés lesz is a következménye. A kollégium testi ellátásban, lakásban, élelmezésben összehasonlíthatatlanul többet ad a maga jótéteményeseinek, mint a mennyit kaptak egy nemzedékkel, avagy éppen két nemzedékkel ezelőtt, az én diákkoromban.

Talán ezen a testi ellátáson, internátuson és konviktsuson lehetne valamit megtakarítani, a szellemi ellátásnak, a könyvtárnak fenntartása kedvéért. Hány diák vett hajdan és vesz ma is tankönyvet a szűkebbre szabott reggelinek vagy vacsorának a megtakarított költségen?

Az átadás vagy beolvasztás pártja azzal a szemrehányással illeti a könyvtárat meg- és fenntartásának a híveit, hogy érzelmek után indulnak, hogy szubjektív okokkal dolgoznak. De vajjon elnyomhatja-e bárki az értelem szavát, elfojthatja-e a szív hangjait, aki csak valamennyire is ismeri ennek a könyvtárnak a történetét? Ki ne tudná, hogy a Földi János, a Diószegi és Fazekas természettudományi művei, a Budai Ferenc és Ézsaiás világi és egyházi történelmi munkái nem jöhettek volna létre a kollégiumi könyvtár nélkül? Ki ne tudná, hogy Csokonaiól sohasem lett volna Csokonai, ha éppen a kollégiumi könyvtár falai között meg nem ismerkedik Rousseauval, Kleisttal, Popeval? Ki ne tudná, hogy Kőlcsey és még Arany mennyit merített a könyvtárnak előlük mindig tárványítva levő forrásából?

Debrecen e napokban készül a kollégium külsejét felékesíteni Csokonai, Kőlcsey és Arany domborművére arcképpel. A kollégiumnak ez a három legnagyobb növendéke csak bronzarcával

is, hogy simulhat hozzá az épület kő-homlokzatához, mikor a lelkükkel összefonódott könyvtár, a kollégiumnak legelkeltebb talán éppen akkor kezdik elszállítani, tőlük, az ő bronzarcukban is élő szemekből eltávolítani? Ezekből a szemekből Csokonai, Kőlcsey, Arany szeméből örök szemrehányás fog villogni mindazokra, aki a kollégium ősi könyvtárát feladták, akik ezt az életet szellemi hőforrást betömtek.

Debrecenben, 1933 máj. 18.

Kardos Albert.

A NÉMET AUTÓKLUB LATOGATÁSA DEBRECENBEN

A debreceni Idegenforgalmi Bizottság közbenjárására a német autókлуб ezévi magyar nagy autóturájába felvette Debrecen is.

A klub igazgatósága ma erről lefelben értesítette a debreceni idegenforgalmi bizottságot, azzal, hogy postafordultával küldjenek be a klub világszerte ismert folyóirata, a „Motorwelt” részére néhány reprodukcióra alkalmas fényképet.

A bizottság a Déri múzeum fényképezési osztályát kérte fel a megbízás sürgős keresztülvitelére, mert ettől függ, hogy hány autós jön Debrecenbe.

A körut június 27-én ér Debrecenbe a Hortobágyon át. Az autókлуб a Hortobágyon fog ebédelni.

Igen érdekes levelet kapott az Idegenforgalmi Bizottság Nürnbergből ahonnan dr. Friedrich helyettes polgármester gratulál a városnak az idegenforgalmi hivatal felállításához, megígéri támogatását és örömmel emlékezik vissza a Debrecenben eltöltött kellemes napokra.

Az idegenforgalom debreceni szervezete a legcsekélyebb anyagi eszközökkel máris ilyen eredményeket ért el. Kétségtelen, ha a kereskedelmi érdekeltségek a propagandához szükséges kiadásokhoz hozzájárulnának Debreceni idegenforgalma rendkívül fellendülne.

x MEGNYILT GISSER GYULA FOTOMŰVÉSZ MODERN FÉNYKÉPE SZETI MŰTERME PIAC UTCA 46 ALATT, AZ UDVARBAN.

(53. folytatás.)

Hetelig nem észleltem semmit gyanusát. Megsebesülésem napján este 10 órakor gyanus zajt hallottam az útest felől. Láttam, hogy éppen a villám előtt áll a mi autónk, benne ült leányom Helén és egy másik hölgy, kit nem láttam jól, de nyilván társalkodónője lehetett. Egy másik autó közvetlen mellett állt, telve marcona külsejű férfivel. Ugy nézett ki a dolog, mintha ezeknek az autójára defektet kapott volna. Először én is ebben a véleményben voltam, de aztán láttam, hogy valami rosszban török a fejüket. Engem nem vettek észre az út felhomályában, de én jól megfigyelhettem őket. Láttam, hogy vászon-darabokat vesznek elő és egy üveg tartalmát ráöntik. Abból a tényből, hogy fejüket elfordították sejtettem, hogy kábító folyadékot töltenek a rongyokra, valószínűleg kloroformot. Én ekkor meglapulva, de sietve közeledtem a titokzatos autó felé. Az útest rendkívül széles és míg én odaértem, a gázfűzők már elkábították az egyik hölgyet és beemelték saját autójukba. Én megdöbbenve ismertem fel az elrabolt nőben leányomat. Ez megkétszerezte erőmet és bátorságomat, különösen, hogy a titokzatos férfiak külsejéből

mindjárt azt gyanítottam, hogy azok a kém-szervezet tagjai. Pusztán ököllel rohantam rájuk és segítségül kiabáltam. Az út azonban néptelen volt. Utóbb nagyon gyanusnak találok, hogy a villa kapusa a nagy zajt, sem az én segélykiáltásaimat nem hallotta és a leányom autójára előtt mindjárt érkezése után nem nyitott kaput. Alighanem cinkosa volt a gonosztevőknek és elősegítette pokoli tervüket. Kérem a nyomozást erre is kiterjeszteni.

Kiáltásaimra senki sem jött segítségül. Végül elkeseredésemben felugrottam az autóra, hogy így hívjam fel a figyelmet a rablókra és folyton segítségül kiáltottam. A következő pillanatban az egyik rabló leüjtött és teljes erővel visszalökött a kövezetre. Elvesztettem emlékezetemet, többre nem emlékszem.

Ezzel végződött a Mathisonnal felvett jegyzőkönyv.

— Uraim, arra adjanak őszinte választ, mi van a leányommal. Személyzetem váltig azt erősítgeti, hogy már hazakerült, de beteg és ezért nem tud meglátogatni. Virágokat is küldenek nevében, leveleket küldenek az ő aláírásával, de én megismerem, hogy nem az

ő írása. Az a szomorú sejtésem gyötör, hogy csak jóindulatból ámitanak engem.

A rendőrsztek összenéztek, majd a detektívönök így szólt:

— Nincs célja az ámitásnak Mathison úr, sőt hátráltatja a nyomozást. Hátha még tudna nekünk valami fontos adatot mondani, ha a valóságot ismeri. Bizony kedves leányának holléte még mindig ismeretlen. Nem bírtuk megállapítani elrablójának kilétét sem, olyan hiányos adatokat kaptunk eddig.

— A tetteseket az orosz kém-szervezet tagjai között kell keresni, — szólott szomorúan Mathison.

— Mit gondol Mathison úr, mi lehetett a céljuk leányának elhurcolásával.

— Az a sejtésem, hogy így akarják elérni az X-sugár megszerzését. Tuszként tartják a leányomat, hogy én eserebe adjam ki a találmányt. Higgyék meg uraim, hogy én már szívesen adnám, csak viszontlátnám egyetlen gyermekemet és visszatérne házamba a régi nyugodt élet és zavartalan boldogság. Az X-sugár eddig csak minket pusztított. Ez a találmány feldulta házam békéjét, a rémségek és borzalmak áradatát zúdította reánk.

A detektívönök most így szólt:

— Kénytelen vagyok felvilágosítani Mathison úr, hogy az X-sugár és a vele kapcsolatos találmányok fölött Ön már nem rendelkezhetik szabadon. A hadügyi kormány intézkedett, hogy a nagypontosságú találmány titka megőriztessék. Minden eszközzel meg kell akadályoznunk, hogy a találmányt az ország határain túl kivigyék.

— Tudom, hiszen én ajánlottam a hadügyi kormányoknak. Tudom, hogy még akkor sem adhatnám már ki, ha leányomat előttem végeznék ki. De éppen ez a rettenetes helyzet kötelezi az urakat, hogy minél előbb szerezék vissza leányomat. Az Istenre kérem Önöket siessenek, mert azok a rettenetes fickók cseppet sem kíméletesek. Ha bármi baja történne a leányomnak, nem élném túl.

(Folytatás.)

HIREK

A MENTŐK TELEFONJA: 04. SZÁM.
A RENDŐRSÉG TELEFONJA: 20—45.

— Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot: „Kossuth”, Piac u. 26. Telefon 29—56. „Reménység”, Csapó u. 22. Telefon 34—21. „Isteni gondviselés”, Petőfi tér és Teleki uca sark. Telefon 29—81. „Csokonai”, Mester u. 45. Telefon 10—15. „II. Rákóczy”, Külsővásártér és Miklós u. sark. Telefon 23-43. „Mátyás király”, Nyilas-tételep, Vámospécsi út 16. „Árpád fejedelem”, Csapókert, Jánossy u. 44.

— A kegyestanítórend tartományi főnöke Debrecenben. Az elmúlt két napon át Debrecenben tartózkodott dr. Sebess Ferenc, a kegyestanítórend tartományi főnöke, aki most sorra meglátogatja a magyarországi rendházakat. A tartományi főnök legteljesebb megelégedését és elismerését nyilvánította a debreceni piarista tanárok munkája felől. A tartományfőnök tegnap utazott el Debrecenből.

— Tézis. A hajdúezred zenekara folyó hó 21-én, vasárnap déli 12 órától 1 óráig a városháza előtt kedvező idő esetén tézisen tart. Műsor: 1. Nöth A.: Hajdúsági induló. 2. Nöth A.: Hangversenynyitány. 3. Borsay S.: Magyar ábránd. 4. Verdi G.: Egyveleg a „Rigoletto” c. operából. 5. Nöth A.: Egyveleg. 6. Müller: Jászkun induló.

— Előkelő vendégek a nagyerdei uszodában. Az egyházkerületi közgyűlésre a főgondnoki beiktatásra Debrecenbe érkezett gróf Teleki József, a konvent világi elnöke és Ravasz László püspök is. Ezt az alkalmat felhasználták arra, hogy Debrecen megtekintésük. Mind a ketten meg voltak lepve a város szép fejlődésétől, különösen nagyon tetszett nekik a nagyerdei gyógyfürdő, amelyet dr. Vásáry István polgármester személyes kalauzozása mellett tekintettek meg. Csütörtökön délután a vendégek a pallagi akadémiát is megtekintették.

— Vitézi előadást a Déri-múzeumban. Debrecen sz. kir. város vitézei által vitéz Nagy Pál ny. altábornagy, Vitézi Székkapitány védnöksége alatt ma, pénteken délután 6 óra 15 perces kezdettel a Déri-múzeum előadótermében vitézi előadást lesz a következő műsorral: 1. Farkas—Szűcs: „Híres nőtlak Csikorszában...”. Előadja a Vitéz Enekkar. 2. Bevezető: dr. vitéz Kovács Elemér kir. törvényszéki bíró, Debrecen sz. kir. város vitézi hadnagya. 3. „A Vitézi Rend hivatala és a vitézi élet”. Vitéz Igmándy Hegyessy Géza testőrezredes, ügyvezető vitézi főzskapitány előadása. 4. Ammer: „Nem! nem! Soha!...” Előadja a Vitézi Enekkar. A Vitézi Enekkart Szigethy Gyula énektanár vezényli. Belépődíj nincs.

— Névmagyarosítás. Böhm Ferenc Piac u. 7. alatti (Bika-szálló mellett) könyv-, papírkereskedő és nyomdatulajdonos felvette a „Harmathy” nevet és üzletét Harmathy Ferenc néven vezeti.

— A máriapósi zarándoklaton még részt lehet venni minden további jelentkezés nélkül weckend jeggyel, melyet a Menetjegyródban 4 P. 80 fillérért mindenki megválthat. A zarándokvonat vasárnap hajnalban 3 óra 5 perckor indul a Nviregyháza felé menő vonattal, visszaérkezés d. u. 7 órakor. Aki a vasúti jegyért a jelentkezéskor fizetett, jegyét a vonatban a csoportvezetőnél fogja megkapni.

— Hitler sohasem beszélt rádiójában, mert ez elavult. Lehetővé teszi: Mayer Emil okl. gépészmérnök laboratóriuma. Lejárt garanciájú készülékek, hangszórók javítása. Burgondia 15. Telefon: 15—79.

Lezuhant az erkélyről egy félénk szobalány

Egészen különös körülmények között szenvedett súlyos sérüléseket Tatár Gizella szobalány, aki a Posta u. 5. sz. alatt lakik. Az éjszaka a manzárdszobában aludt, de mivel attól félt, hogy valaki bemászhat hozzá, óvatosságból bezárta az ajtaját. Amikor azonban reggel ki akart jönni a szobából, a kulcs nem nyitotta a zárat, sőt beletört a zárba.

Tatár Gizella erre gondolt egy merészet és kímászott az erkélyre, hogy onnan majd leereszkedik. Az erkély szélén azonban megszedült és lezuhant a magashól a földre, ahol ájultan terült el. Kihívták hozzá a mentőket, akik megállapították, hogy zúzódásokat és belső sérüléseket szenvedett. Első segélyben résztettek és a lakásán hagyták.

A debreceni egyetemi földrajzi intézet jelenti május 18-án:

Az európai időjárás lassan javul. Lengyelországban és Ukrajnában még mindig tartanak az esőzések. Új esőterület alakult ki tegnap óta az Adriai tenger partján voltak tekintélyesebb lecsapódások. Hazánkban változó felhőzet mellett hűvös volt az idő. A nap folyamán csak a déli részeken jelentkezett erősebb felhősödés és esett kisebb eső. A hőmérséklet ma délután is 16—17 fokra emelkedett.

IDÓPROGNÓZIS: Erős éjjeli lehűlés után holnap kissé felhősebb idő várható, a nappali hőmérséklet változatlan marad.

— Izraelita istentisztelet a Deák Ferenc uccai templomban. Pénteken este fele szombatköszöntő ima hét óra öt perckor. Szombaton reggel hét, délután fél hét óra, délután öt, szombat-kimenetele hét óra ötvenöt perckor. A Kápolnási uccai templomban szombaton reggel egynegyed nyolc órakor, délután fél hét órakor bibliai előadás, egyébként pedig mint a Deák Ferenc uccai templomban. Hétköznapokon mindkét templomban reggel fél hét és este hét óra negyven perckor. Az elnökség.

— A Kiss Testvérek börgyár cipőlerakata Szent Anna utcáról Piac u. 89. alá helyeztetett át.

— Istentisztelet ideje az orth. ltr. templomban. Péntek d. u. 7.07, szombat reggel 7.30, d. u. 5.30 órakor. Szombatkezdete pénteken d. u. 6.57, szombatkimenetele szombat este 8.05 órakor.

— Nem lehet elég nyomtatékosan utalni arra, hogy a valódi Aspirin-tabletták helyett ne fogadjunk el pótszereket vagy más egyéb. A hamisított tabletták rendszerint minden egészségügyi ellenőrzés nélkül készülnek. Ezeknél igen gyakran káros utóhatások is észlelhetők, például a szívre, míg az eredeti tabletták ártalmatlanok. Ügyeljen tehát a vásárlásnál az eredeti „Bayer” csomagolásra a zöld szalaggal.

— Már most szerezzé meg a közönség útlevelét. Ság Lajos rendőrfőtanácsos, a debreceni kapitányság vezetője felkéri a közönséget, hogy útlevelét már most hosszabbítsa meg, vagy új útlevelét váltsa ki. A meghosszabbítás ügy is csak a lejárat napjától érvényes. A közönség kényvelme szempontjából előnyös, ha már most elintézik útlevelőgyeiket, mert később, az utazás idején az útlevelőgyosztály lerodukált személyzete torlódás esetén nem tudná idejére kielégíteni a közönség útlevelőszükségletét, amiből esetleg hátrányok származhatnának. Ajánlatos tehát, ha a közönség már most eljár útlevelő ügyében.

— Lopások. Ujvári Sándor joghallgató, Kislalud u. 43. sz. alatti lakos a Kollégium belső udvarán letámasztotta kerékpárját, ahonnan az eltűnt. — Wacha Róbertné Simonffy u. 55. sz. alatti lakostól 30 pengőt loptak el. A lopások ügyében a nyomozás megindult.

MEGHÜLÉSNEK,

náthaláznál, mandulalobnál, torokgyulladásnál, valamint idegfájdalmaknál és szagatásnál naponta fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz rendszeres gyomor- és bélműködést biztosít. Egyetemi orvosnőrok véleménye szerint a Ferenc József víz hatása gyors, kellemes és megbízható. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Tavasz fotoujdonságok Berzéklnél, Piac u. 38., az udvarban.

— A Kossuth uccai református iskolakörzet 984. számú „Petőfi” cserkészcsapata május hó 21-én délelőlt istentisztelet keretében a Kossuth u. templomban cserkészavatási ünnepélyt, ugyanaznap délután 5 órai kezdettel a Kollégium dísztermében műsoros cserkészünnepélyt rendez, melyre a cserkészek hozzátartozóit, valamint a cserkészet barátait szeretettel meghívja a csapat parancsnoksága. Az avatási ünnepélyének sorrendje: Az istentiszteletet Baja Mihály lelkész végzi. 7. Énekel a Kossuth uccai református iskolakörzet vegyeskara. 2. Az apródok fogadalomtétele. 3. A cserkészek avatása. 4. A szervezőbizottság tagjainak fogadalomtétele. A fogadalommat Zelai Zoltán tanár veszi ki. 5. Szavál: Nagy Endre turullatlasz apród. 6. Énekel a Kossuth uccai református iskolakörzet vegyeskara. — A cserkészünnepély műsora: 1. Cserkészapród induló. 2. Megnyitó beszédet mond: Papp György turullatlasz apród. 3. Hegedűszó. Előadja: Torkos Béla, zongorán kíséri: Gulyás M. 4. Cserkészfiúk. Szaválja: Szatmáry László apród. 5. Cserkészszó. 6. „Petőfi, a legelső magyar cserkés.” Egyfelvonásos színdarab. Előadja a cserkészek. Szünet. 7. „A cserkés azhol tud, segít.” Egyfelvonásos színdarab. Előadja a cserkészek. 8. Cserkészszó. 9. Magyar sároló. Szaválja: Munkácsi Barna apród. 10. Magyar nótákat ad elő és táncol: Ábel János. 11. „Dugó Jani ujságot alapít.” Egyfelvonásos színdarab. Előadja az apródok. 12. Záró beszédet mond: Báthory Tibor apród.

— MEGNYILT GISSER GYULA FOTOMŰVÉS MODERN FÉNYKÉPÉSZETI MŰTERME PIAC UTCA 46. ALATT. AZ UDVARBAN.

— Lopkodják a parkokból a virágokat. Valósággyönyörködik a szem azokban a pompás parkokban, amelyek a városi kertészet létesített az utcákban. Lelkellen tolvajok azonban kárt tesznek a szép parkokban. Tegnap éjszaka a Simonyi út egyik virággyárból 30 darab cannagumót loptak el és a virág ágvat összedúlták. A tolvaj után megindult a nyomozás.

— A lakatos szakosztály f. hó 20-án, szombaton este fél 8 órakor az Ipartestületben szakosztályi ülést tart, igen fontos ügyben. A tagok feltétlenül és pontos megjelenését ezúton kéri a szakosztály elnöksége.

— Pályázat a vendéglőstanonciskolában megüresedett kettő közismereti tanítói állásra, melyek egyikével az igazgatói tisztség van egybekötve. Előnyt nyújt a német és francia nyelv bírása és cserkészszilzi képesítés. Kérvelem május 29-ig Németh Nándor iskolai gondnoknál, Angol Királynő, adandók be.

— A Homokkerti Ref. Olvasó Egyet május hó 21-én, vasárnap délután 5 órakor műkedvelő előadással egybekötött családi összejövetelt rendez. Színe kerül „Cigány” című háromfelvonásos színmű a homokkerti műkedvelő gárda legjobb szereplőivel. Az előadás iránt nagy érdeklődés mutatkozik, mivel az előadandó darab a Homokkertenben ujdonság lesz. Az előadás után tánc. Belépődíj nincsen.

— Kabinbérlet! Biztonsági automata zárak és lakatok a kabinokhoz Szézlina Lajos vasútleletben kaphatók.

— Ismét hamis egypengősök tüntek fel Debrecenben. A hamis egypengősök ismét forgalomba kerültek a városban. Tegnap Bíró Gyula gépkocsivezető szolgáltatott be egy hamis egypengőt, amelyet a vasútnál kapott, míg egy másik gyanus, hamisnak látszó egypengőt Veszprémi Sándor műkertész vitt fel a rendőrségre, amelyet a Rákóczi uccai piacon kapott. A hamis egypengősök ügyében a rendőrség megindította a nyomozást.

— Beleesett a késbe. Súlyos baleset érte tegnap Magyar Imre szerelőt, aki a Hatvan ucca végén egy létrán dolgozott. A létráról leesett és beleesett a kezében volt késbe, amely a lábánál súlyos sebet ejtett. Sérülését a mentők köztették be.

Amikor „csak“ a vőlegény nem jelent meg az esküvőn

A debreceni lörvényszék esalásért egyévi börtönre ítélte Andirkó Ferenc volt erdőrt.

Érdekes bűnügyet tárgyalt esültörté-
kőn a debreceni lörvényszéken dr. Jan-
kovich Jenő tanácselnök. A vádlott An-
dirkó Ferenc debreceni lakos volt, aki
előző mint erdőrt szolgált. Az ügyész-
ség esalás bűntette miatt emelt vádat
Andirkó ellen. Az eset előzményei a
következők:

Zsupos Eszter debreceni lakos hosz-
szú éveken át mint szobaleány szolgált
az egyik előkelő debreceni családnál.
A leány rendkívül szorgalmas, ügyes
és hűséges alkalmazott volt. Később
megismerkedett Andirkó Ferencel,
aki udvarolni kezdett a leánynak. Az
udvarlásból komoly szerelem lett s vé-
gül Andirkó meg is kérte feleségül Zsu-
pos Esztert, aki álláshoz juttatta a vő-
legényét. A férfi úgy tervezte, hogy az
esküvőt 1932 októberében tartják meg.
A leány fel is mondotta a szolgálati he-
lyén, ahol már utódról is gondoskod-
tak. Mikor azonban a násznép elment
az anyakönyvi hivatalba, hogy a pol-
gári esküvőt megtartsák, éppen csak a
vőlegény hiányzott az esküvőről.

A meghátrált leány ezek után nem
akart tudni a vőlegényéről, akit esalás-
ért feljelentett. Kiderült ugyanis,
hogy Andirkó lassankint különböző
címeiken több mint 200 pengőt esalt ki
a jószívű leánytól, aki ezenfelül még
bírtort is vett megtakarított pénzén.
Tavaly októberben éppen a férfi volt

az, aki nem engedte, hogy az esküvőt
elhalasszák s ugyanakkor nem jelent
meg a saját esküvőjén.

A kihallgatás alkalmával kiderült az
is, hogy Andirkó Ferenc büntetett elő-
életű. Kiseb bűnselekményekért, ki-
hágásért már nyolcszor volt büntelve.
A vádlott azzal védekezett, hogy azért
nem ment el az anyakönyvi hivatalba,
mert előző napon a menyasszonya le-
hordta őt és szélhámossnak nevezte. A
pénzt azért nem adta vissza, mert nem
volt miiből. Andirkó később levelet írt
a leánynak, amelyben azt állította,
hogy nem kell neki, mert különös
szaga van.

Zsupos Eszter vallomásaiban előadta,
hogy Andirkó kérésére állást szerzett
neki és mivel egy fillérje sem volt, ő
adott a férfinak különböző összegeket
ruhára, eszímára, kosztra. A jegygyü-
rőt is ő vette s ezt még ma sem kapta
vissza. Őt nappal az esküvő előtt leve-
let kapott Andirkótól, amelyben azt
írta, hogy el kell halasztani az eskü-
vőt, mert beteg. Nem igaz, hogy ő szél-
hámossnak nevezte volna volt vőlegé-
nyét.

A tanúkihallgatások után a lörvény-
szék Andirkó Ferencet esalás bűntetté-
ben mondotta ki bűnösnek s ezért öt
egyévi börtönre ítélte. Az ítélet ellen a
vádlott fellebbezést jelentett be.

ANYAKÖNYVI HIREK

SZÜLETÉSEK: Kardos János fm.,
(iker) József és Mihály. Sütő Imre fm.,
fiú Sándor. Schlesinger Sándor keres-
kedőség, leány Éva. Pásztor Imre
fm., fiú Imre. 1 halvaszületés és 1
törvénytelen újszülött.

HALALOZÁSOK: Avenden Sándor
r. kath. 50 éves, Budapest. Fehér Ist-
ván ref. 52 éves, Honvéd u. 23. Barna
János ref. 17 éves, Paesirta u. 43. Nagy
István ref. 53 éves, Szegényházsor 6.
Abrók János ref. 3 éves, Nagycsere 76.
Zöld Mária g. kath. Hajdú-ámson. Sza-
bó Józsefné Kovács Erzsébet ref. 38
éves, Nyiradony, zv. Ungváry. Imréné
Dombi Julia ref. 47 éves, Dévaványa.
Kertész István r. kath. 7 éves, Püspök-
láday.

ELJEGYZÉSEK: Andirkó Sándor—
Kovács Julia, Nagy István—Tynkodi
Julia, Gulyás István—Sz. Tóth Róza,
Gulyás Sándor—Cseresznyés Sára.

HÁZASSÁG: Dr. Paulay Gyula—
Szathmáry Gabriella.

50 PENGŐ PÉNZBÜNTETÉS AZ ELESZHANGU LEVELEL MIATT

Wiener Sarolta debreceni tanító
Futó Julianna varrónőnél dolgozta-
to, a múlt évben. Egy alkalommal
valami elszámolási differencia tá-
madt közöttük. — Futó Julianna
ugyanis 14 pengőt követelt Wiener
Saroltától, aki csak 5 pengőt ismert
el. Emiatt Futó Julianna állítólag
erősebb kifejezést használt a tanító-
nővel szemben, ki erről említést tett
az apjának, Wiener Ernő makói ke-
reskedőnek is. Wiener Ernő nem
hagyta annyiban a dolgot s egy igen
éles hangu levelet küldött Futó Ju-
liannának. Többek között azt írta,
hogy ha bejön Debrecenbe, majd el-
látja a baját. Futó Julianna zsaro-
lás miatt tett feljelentést Wiener
Ernő ellen, akinek ügyét szerdán
tárgyalta a debreceni lörvényszék.
A vádlott kihallgatása és a bizonyít-
tási eljárás befejezése után a tör-
vénszék Wiener Ernőt 50 pengő
pénzbüntetésre ítélte, de az enyhíté-
si körülményekre való tekintettel az
ítéletet 3 évi próbaidőre felfüggesz-
tette.

X MEGNYILT GISSER GYULA FO- TOMŰVÉSZ MODERN FÉNYKÉPÉ- SZETI MŰTEREM PIAC UTCA 46. ALATT, AZ UDVARBAN.

A SZT. ERZSÉBET EGYESULET KLUBDELUTÁNJA AZ ANGOL KIRÁLYNŐBEN

Mint már jeleztük, a Szent Erzsé-
bet egyesület, holnap, azaz szomba-
ton délután 6 órai kezdettel tartja
meg táncos klubdelutánját, mely
együttal ebben a szezonban az utol-
só is lesz. Éppen ezért reméli az
egyesület vezetősége, hogy mind-
azok, akik egész éven át vendégei és
látogatói voltak szerény klubdel-
utánjainak, ezúttal sem tévesztik
szem elől ezt a kellemes, családiás
szórakozást nyújtó alkalmat, hanem
mindannyian jelen lesznek, hogy
még egyszer áldozzanak a jótékony-
ság oltárán s egyúttal egy kellemes
est hangulatát raktározhassák el
emlékeik közé.

A klubdelutánt az Angol Kirá-
lynő fehér- és kéktérképben, az egyesü-
let rendes klubhelyiségében — jó idő
esetén a kerthelyiségben is — tart-
juk meg. Zenét Rácz Jenő és ci-
gányzenekara szolgáltatja. Belélti
jegye nem lesz, csak 1 pengő uszo-
nájegy és 50 filléres táncosjegy. Az
uszonját Németh Nándor, az Angol
Királynő tulajdonosa szervezve, a
kivánsághoz képest fogylaltot, eszo-
koládét, kávét, teát vagy sört a hoz-
záálló süteménnyel együtt. Az össe-
jövétel sikere érdekében mintegy
120 urtasszony vállalta a háziasszo-
nyfi tisztségét, kiknek névsorát a
klub-összejövetel után közöljük.

Az egész város az UNIO műterem 1 pengős csodalásép képeiről beszél!

Spettis-bérlés, Piac 43, az udvarban.
Fényképfelvételek naponta este 7-ig.

Amatőrmuzeák

legolesőbb speciális kidolgozása az
UNIO laboratóriumában.

Állandóan friss fotóképek raktára.

SPORT

A DTE tiltakozik Magyarnek a Bocskaiiban való szombati szerepeltetése ellen

A III. ker. FC ellen úgy a jobbszé-
len, mint a csatársor belső triójában
tegnap olyan fényesen bemutatkozott
Magyar Imre DKASE játékos — mint
ismeretes — a Bocskai vezetősége szom-
baton ismét szerepeltetni szándékozik
a Budai 11 ellen.

A DTE vezetősége ma délelőtt a
KLASz elnökségéhez beadványt inté-
zett, amelyben tiltakozik Magyarnek a
szombati szerepeltetése ellen utalván
arra, hogy Magyar a DKASE—KSE
vasárnapi mérkőzése a debreceni ama-
tőrök nem nélkülözhetik, már pedig
a kisvárdai mérkőzésnek eredménye
döntő kihatással lehet a kiesési zóná-
ban küzdő csapatok sorsára. A tilta-
kozó beadványban a DTE vezetősége
kifejté, hogy Magyar, mint amatőr játé-
kos ezen a héten amugy is erősen
igénybe volt véve és egy szombati
újabb profi mérkőzés lehetetlenné ten-
né a vasárnapi kisvárdai szereplését, a
kisvárdai mérkőzés sorsa pedig Ma-
gyar szereplésén áll vagy bukik.

A beadvány hangsúlyozza, hogy a
DTE éppen a KSE és a NyÖTSE múlt
évi kizárása folytán került a kiesési zó-
nába és ez az újabb sportszerűtlenség
végképpen megpecsételhetné az ország
egyik legrégebbi futbalcsapatának a sor-
sát, annál is inkább, mert mérkőzés
után azonnal vonatra kell ülni és va-
sárnap délig egyfolytában utazni kell.
Különb is sportszerűtlen, — még ha
a szabályok meg is engedik, — hogy
egy játékos egyidejűleg két bajnoksá-
gért küzdjön.

Mint egy megoldást javasolja a DTE,
hogy a vasárnapi kisvárdai mérkőzés-
nek a KLASz elnöksége más terminust
adjon.

Sportkörökben a DTE beadványát
jegosnak tartják és élénk érdeklődéssel
tekintenek annak elintézésére, annál
is inkább, mert a DTE futballszakos-
tálya a végsőkig el van szánva, ha a
kivánság megfelelő elintézését nem
nyerne.

HÁROM CSÓNAKON MENT A BOCSKAI A MARGITSZIGET- RŐL A HATÁR UTCÁBA

Érdekes közlekedési újítást vezetett
be a Bocskai csapata Budapestre. A
játékosok ugyanis a Margit-szigeten
vannak megszállva, ahonnan pedig, mi-
vel az óbudai Dunahíd még nincs ké-
szben, csak nagy kerülővel juthattak
volna el a légvonalban alig félkilomé-
ternyire levő pályára. A játékosok nem
haboztak és egy jó ötlettel három csó-
nokon kelttek át a Margitszigetről a III.
ker. pályájára. A mérkőzés után pedig
ugyanesak csónakon tértek vissza a
Margitszigetre.

KÖZÉPISKOLAI KORCSOPOR- TOK SZERINTI ATLÉTIKAI VERSENY

Középiszkolai korcsoportok szerinti
atlétikai versenyt rendez a Reáliskolai
sportköre május 21-én délután fél 3
órai kezdettel a DTE nagyerdei sport-
telepén az alábbi feltételekkel. Verseny
számok 1921—22-ben születetteknek:
50 m-es síkfutás, 10x50 m-es staféta-
futás, magasugrás, távolugrás, sulydo-
bás (3 kg.). 1919—20-ban születettek-
nek: 80 m-es síkfutás, 10x80 m-es sta-
fétafutás, magasugrás, távolugrás, suly-
dobás (3 kg.). 1917—18-ban születet-
teknek: 100 m-es síkfutás, 300 m-es
síkfutás, 10x100 m-es stafétafutás, ma-
gas, távol és rudugrás, sulydobás, (5
kg.), diszkosz- és gerelyvetés. Nevezési
díj személynként és számonként 30
fillér, stafétában 3 pengő. Nevezési zá-
rat május 19. Díjazás: Minden ver-
senyszám győztese véselt ezüstérem, II.
ezüstérem, III. kis bronz éremet, V—VI.
sportkönyvet nyer. A II. díj 4. a III.
díj 7. a IV. díj 10. az V. díj 15 induló
esetén adatik ki, 20-nál több induló
esetén további helyezettek is díjaztat-
nak.

EGYETEMI TENNISZ BAJNOKI VERSENY

A DEAC tenisz szakosztálya által
rendezett 1932—33. tanévi egyetemi
tennisz bajnoki verseny alábbi eredmé-
nyekkel végződött.

Férfi egyesben bajnok Klekner Ti-
bomer oh. 2. Németh Gyula oh. 3. Mal-
nák Pál jh. 4. Kiss Gyula oh.

Női egyesben bajnok Kovács Edith
bh. 2. Varga Judit bh. 3. Szaucr Gab-
riella bh. 4. Demény Emma bh.

Férfipárosban: bajnok Komjátszegi
Lajos jh.—Várady Kálmán jh. 2. Né-
meth Gyula oh.—Kiss Gyula oh. 3. Hu-
lász Imre —Szögyény Gyula jh. 4. Han-

gel István jh.—Borbély jh.

Vegyespárosban bajnok Mikes Mária
bh.—Bakó Jenő oh. 2. Jenő Gabi bh.—
Várady Kálmán jh. 3. Kovács Edith—
Ballovcis Imre bh.

FELHÍVÁS

Felkérem az Árpádtér alant megne-
vezett három játékosat hogy vasárnap
délután fél 3 órakor az Árpádtér pályá-
ján megjelenni sziveskedjenek: Bé-
kessy, Szücs és Kozma.

KÖZ- GAZDASÁG

TERMÉNYTÖZSDE

Határvidéki: buza: május 11.79,
június 11.67—70, október 10.73—75.
Rozs: június 6.15, október 7.26—27.
Tengeri: május 7.20—22, július 7.30
Készárúizlet: Buza: tiszai 77 kg
12.90—13.10, 78 kg 13.15—13.30. 79
kg 13.40—13.55, 80 kg 13.50—13.65,
felsőtiszai, jászági 77 kg 12.10—12.25,
78 kg 12.30—12.45, 79 kg 12.45—12.60
80 kg 12.60—12.75. Rozs 6.20—6.35,
tak. árpa I. 9.20—9.40. tak. árpa II.
8.70—8.90, sórárpa 10.00—11.00, zab I.
8.00—8.20, zab II. 7.85—7.95, tiszai
tengeri 6.85—6.90, korpa 5.10—5.20.

HIRDETMÉNY

a gabonapoloska irtásáról.

A m. kir. Földmivelségi Miniszter
Ur, valamint a gazdasági szakértők
megalapítása szerint, az utóbbi évek-
ben a gabonapoloska egyes helyeken
oly mértékben elszaporodott, hogy az
már az egész gabonatermést pusztulás-
sal fenyegeti.

A gabonapoloska összeszedésére és
irtására a Pavlovski-féle kézi bogár-
fogó eszköz bizonyult a leghatásosabb-
nak. Értesítem az érdeklődőket, hogy
ez a készülék az elsőfokú közigazgatási
hatóság földszint 46. sz. szobájában a
hivatalos órák alatt megtekinthető.

A készüléket a kir. gazdasági tel-
ügyelőség (Vármegyeháza I. em. 36. sz.
szoba) útján 15 P 60 fillér vételárért
lehet beszerezni. A nehezebb gazdasági
viszonyok között 15. 20—40 hold föl-
det bíró gazdálkodók azonban — az
elsőfokú közigazgatási hatóságtól —
felelősség vállalás mellett államsegély-
képpen korlátolt számban kölcsönkép-
pen díjtalanul is megkaphatják. Ezirá-
nyú igények a Kossuth utca 20. föld-
szint 46. sz. hivatalos helyiségben a
hivatalos órák alatt jelentendők be.

Dr. Vass Károly, th. főjegyző.

APRÓHIRDETESEK

Hirdetési ügyekben
TELEFONON 27-88.
szám
nyújt felvilágosítást.

Hirdetési ügyekben
TELEFONON 27-88.
szám
nyújt felvilágosítást.

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűből álló, valamint levelezési, házassági apróhirdetések és a kezdőszavak díja kétszeresen számítatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közölhetők. A közlési díj vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott címek csupán kiadóhivatalunkban, Debrecen, József királyi herceg uccá 1. szám (Bika-bérház) tudhatók meg.

Levellezés

MILODIN

Arckenősest használjon széppé, hamvassá teszi arcbőrét. Jeszenszky, Kossuth 1. 1045. 5. 31.

Propaganda árak!
Ezer boríték, bármely alak, 5.—. Ezer fehér írópapír 11.50. Ezer fogalmi papír 8.20. Springer papírüzletében. 522. 5. 28.

Alkalmazást nyerő

Gazdaasszonyt
vidéki tanyára azonnali belépésre keresek, aki bentkosztos férficselédnek részére főzni, kenyert sütni jól tud, a baromfiak, különösen a pulkák nevelését is érti. 284

Varródáma
segédleányt, önállót, elsőrangú munkást keresek. Ugyanott tanulóleány felvétetik. Stein E., Kálvin tér 3. 1. 324

Kiszolgálónő
rendéglőben jártas és egy mindeneső felvétetik. Szent Anna 46. 320

Bejárónő
mosás, vasalással felvétetik. Dobozi bérház A) lépcső földszint 2. 333

Alkalmazást nyerő férfi

Nyugdíjas
arag életbiztosító társasághoz jutalekkelételes alapon, később fix felvétetnek. — Becsületes megélhetés. Jelentkezés dr. Bentsiknél, Arany János kettő. 295

Biztosítási
szakmában jártas üzletszerzőt keres existenciát nyújtó jövődelennel élettársaság. Ajánlatokat „Komoly” jelzéssel küldje. 299

Biciklizni
tudó kifizető felvétetik. Péterfia 4., cukrászda. 326

Gazdatiszt
nő, nélen, igazi major gazda, kulesár keresték és intéző óvadékkal azonnalra. Pataky, Piac uccá 64. 332

Oktatás

Naményi
Gyors- és Gépiróiskolában szakszerű, olcsó, gyors kiképzés. Állandó beiratkozás. Államérvényes bizonyítvány. — Batthyány u. 9. 1477. 6. 4.

Élelmiszer, ital

Délibáb
juhturó, vajüzem, tejpinc, főlőzött tej, friss iró, savó, teavaj, juhgomolya kapható. 1469. 6. 4.

TEAVAJ
paszlőrözött tejből készült, nagyon jóízű, mindennap friss, legnagyobb tisztasággal kezelt, 10 dekás esomagolásban e lap kiadóhivatala pénztáránál kapható. Egyszerű próba után állandó vevő marad! 256

Társ

Szabóüzletemhez
pénzes nőtársat keresek. Házasság nincs kívánva, Cím a kiadóban. 1412. 6. 3.

Kereslet

Zálogéduulát
használt férfiruhákat, használt bútorokat veszek: levelezőlaphívásra házhoz megyek. Árüközvetítő, Csóná 6. 1541. 5. 28.

Jó fejstehenet
garantált 16 literest, — egészségesét, friss borjast keresek, lehet vidékről is. Címeket a végző ár megjelölése mellett a kiadóhivatal pénztáránál kérem leadni. 253

Ajánlat

Fonottbutor
és mindenféle kosár szükségletét legelőnyösebben Ivanicsnál szeresheti be, Hatvan u. a főpostával szemben. 1381. 6. 2.

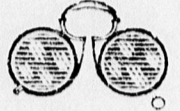
Aranyat,
zálogéduulát legmagasabb árban veszek. Poltők ékszerész, Piac uccá 79. sz. 1373. 6. 2.

Virágok,
cserepesen és levágva, csokrok, koszorúk, virágkosarak izléses kivitelben legelőnyösebben — Farkas Margit virágüzletében, Bikával szemben. 1110. 5. 30.

Kerékpárok,
varrógépek szakszerű és olcsó javítása, alkatrészek raktára Nagynál Hatvan u. 18. 1108. 5. 30.

Női ruhákat
kosztümöket, kompletakat divat szerint, finom kivitelben készítek. Leszállított árain: ruhák 6-tól, kabát-kosztüm 10 P-től. Bálint Margit, Péterfia 18. 1327. 6. 1.

Órtás
Árat fizetek aranyért, zálogéduuláért, ékszerért készítése, javítása legelőnyösebben Felheim ékszerésznél, Piac u. 75. 656. 5. 20.

SZEMÜVEG
legelőnyösebben és pontosan készül Cserép Sándor látszerésznél, Piac 21. sz. 1587. 6. 7.

Werner
divatházban olesón: kalap 5.—, ing 3.28, nyakkendő — 48. cénazokni — 58. 1051. 5. 28

Paulo
vésnők és bélyegzőkészítő május 1-én üzletet Szent Anna u. 10. alá helyezte át. 1016. 5. 27.

Fodrászok
Szaklapja megjelent, — kapható darabonként a Szász-írtáskában, Piac u. 64. szám. 249

Kerékpárok
részletfizetésre, javítás és mindenféle kalandrészek legelőnyösebben Sipos műszerész, Csapó u. 11. 1270. 6. 8.

Leszállított
árakért készítek elegáns ruhákat 4. kosztümmel, komplet 10 pengőért. Bálint Irén, Cegléd 3. 174. 5. 20.

Monogramot,
gobelint jutányosan készítek. Haló u. 14. 290

Nyugdíjak
fűzhelevé, fűrdőáradak, kertü lécek, locsolóbak, műlépek, mézböndönök Nagy vasúzetében, Csapó 77. Kanyarodó. 282

Weekendre,
strandra szálamit, húskonzerveket, kolbászféléket legelőnyösebben és megfizethető minőségben Esterházyánál vásároljunk. Piac u. 30. 304. 6. 18.

Nánássy Lajos
villany és rádiószerelemester üzlete: Kálvin tér 3. sz. alatt van. 303. 6. 18.

Ebédkosztót
adok néhány úri családnak. Rakovszky 40. I. 3. 307

Megnyílt
a kalapüzem! Itt az alkalom, hogy olesón vásároljon. A legfessőbb női kalapok már 3 P-től kapható a legjobb minőségben. Alakítás 1.50 P. Kalapüzem, Piac 9. Udvarban. 309

Aranyat,
ezüstöt legmagasabb árban veszek. órák szakszerű javítása. Pinter, Piac u. 18. 1411. 6. 15.

Előnyomlám
magyaros és divatos új mintákkal felszerelve a legszebb kézimunkaelőrajzolásokat végzi. Pók Kossuth u. 2. Városház. 1243. 5. 30.

Hencserek,
matracok, reccamierek, legelőnyösebben készülnek, javítások jutányosan — Précznél, Simonffy u. 1505. 6. 5.

Budapesti
képviselő ruhafestés, vegy- és gallériszűrés legelőnyösebben és olesón ugyanott törtéranывaváltás magas árban. — Kossuth 15. 977. 5. 26.

Fonott bútorok
és mindenféle kosarak javítása Ivanicsnál, Hatvan u. főpostával szemben. 1381. 6. 2.

TEAVAJ
paszlőrözött tejből készült, nagyon jóízű, mindennap friss, legnagyobb tisztasággal kezelt, 10 dekás esomagolásban e lap kiadóhivatala pénztáránál kapható. Egyszerű próba után állandó vevő marad! 256

Vasbeton,
vagy téglasírbolt építését, emeleter házak tartozását jutányos áron vállalja Kállai építőmester, K. Tóth u. 5. Vargakert. Költségvetés díjtalan. 1993

„Arany”
kalapszalonn üzletét Sas uccá 4 alá helyezte át. Új kalapokban feltűnő olesó árak. Alakítás 1 pengő. 1476. 6. 4.

REGYES FERENC
sírőraklár Burgondia u. 21. 1103. 5. 20

Permetezőhöz
szükséges kitűnő minőségű gumj alkatrészeket készítek és raktáron tart Orbán gumis, Piac u. 7. 1066. 5. 28.

Tűkrök,
üvegesiszolások, fonosorozások, üvegezések — Sipkovitsnál, Nagyvárad uccá 15. Telefon 2356. 1352. 6. 2.

Ékszerék
készítése, javítása megelőnyösen olesó árban. — Aranyért legtöbbet fizetek. Frisch, Szent Anna 5. 1506. 6. 5.

Vásároljon
kézimunkát Píkonál a legelőnyösebben, párnalapok 76 fillértől, perzsa bozzávalók leszállítva. Kossuth u. 2. sz. 1243. 5. 30.

KALAP-
ujdonságokat — nem szezon után — főszezonban is legelőnyösebben árúsít „Fővárosi Női Kalapház”, Széchenyi uccá 24. 1769. 6. 7.

Naponta
50 liter savó, adom 50 fillérért. Steinmetz, — Bethlen 15. 331

Bútor

Minden
igényt kielégítő bútorok, és minden elképzelhető tárgy, háló, ebédlők, hármasszékények, ebédlőszékek, vitrinek, hencserek, — betegtoló-s gyermekkoscsik, könyvszekrények, íróasztalok igen olesón beszerezhetők az Ingósságközvetítőben. 1326. 6. 1.

Bútorok
könyvberendezések ki zárólag jó minőségben Csapó u. 67. Bálint Józsefnél. 1328. 6. 1

Kiadó lakás egy szobás

Utcái
1 szobás, előszobás, — modern urilakás kiadó. Kandia u. 5. 293

Kiadó
utcai szoba, konyha ser-téstartással fixesnek június egyre. Ugyan-e ház eladó kilenc ezerért, — hatezer fizetendő, háromezret havonta törleszthet. Kölesey 6. 317

Kiadó lakás két szobás

Iparkamarában
két szoba, fűrdőszobás utcai lakás, központi fűtéssel, melegvízzel kiadó. Értekezhetni: Ulrich, Első Takaréknál. 322

Kiadó lakás három szobás

Kiadó
parkettes nagyterem, három szoba mellék helyiséggel, esetleg külön is. Cím a kiadóban. 130

Utcái
háromszobás, fűrdőszobás, modern urilakás a központban kiadó. Fűvészert u. 14. 204. 5. 27.

Kiadó lakás nagyobb

Ötszobás
lakás a Magoss György tér 21. sz. alatt azonnal kiadó. 18

Bútorozott szoba

Utcái
bútorozott szoba elsejére kiadó. Fűrdőzőknek strandhoz közel. — Eötvös 48.

Gazdasági eszközök

Könnnyü
kocsi homokra, féderes, keveset használt, teljesen jókarban levő kerekek. Esetleg egy jobban használt kocsimmal ráfizetéssel elcserelem. Ajánlatokat a kiadóhivatal pénztárába kérek. 1864

Ingósság eladás

Gyönyörű
férfiszobabútor, ugyanilyen vitrin és virágállványok jutányosan eladók. Bethlen uccá 48. asztalosnál. 327

Eladó

gyönyörű két nagy kép aranykeretben, 25 pengőért. Kétfalcom 13. 330

Ingósságvétel

Jégszekrényt
legkisebbit, jókarban levőt keresünk. A címet kérjük leadnia kiadóba. 1801

Jókarban

levő biciklit megvételre keresek, zálogházból is kiváltom. Ungváry cukrászda, Péterfia 4. 325

Eladó ház

A város
központjában újonnan épülő, modern, háromemeletes társasházban 2, 3, 4 szobás, lakbérrel törleszthető öröklakásokra kizárólag e hó végéig jelentkezni lehet Dávidházy Kálmán építésmérnöknel, Fűvészert utca 9. sz., d. u. 3-5-ir. 1492. 6. 6.

Eladó

ház 3 uccára, hatalmas uccai fronttal, üzlethez alkalmas. Lakásokkal, Csapó uccá 86. 906. 6. 1.

Sarok u. 12.

számu ház eladó.

Földbérlet

Kiadó
51 hold föld a Halápon. Értekezni lehet Erzsébet u. 34. szám. 1942

Feladás szerkesztő:

PÁLFY JÓZSEF

A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.